

# LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

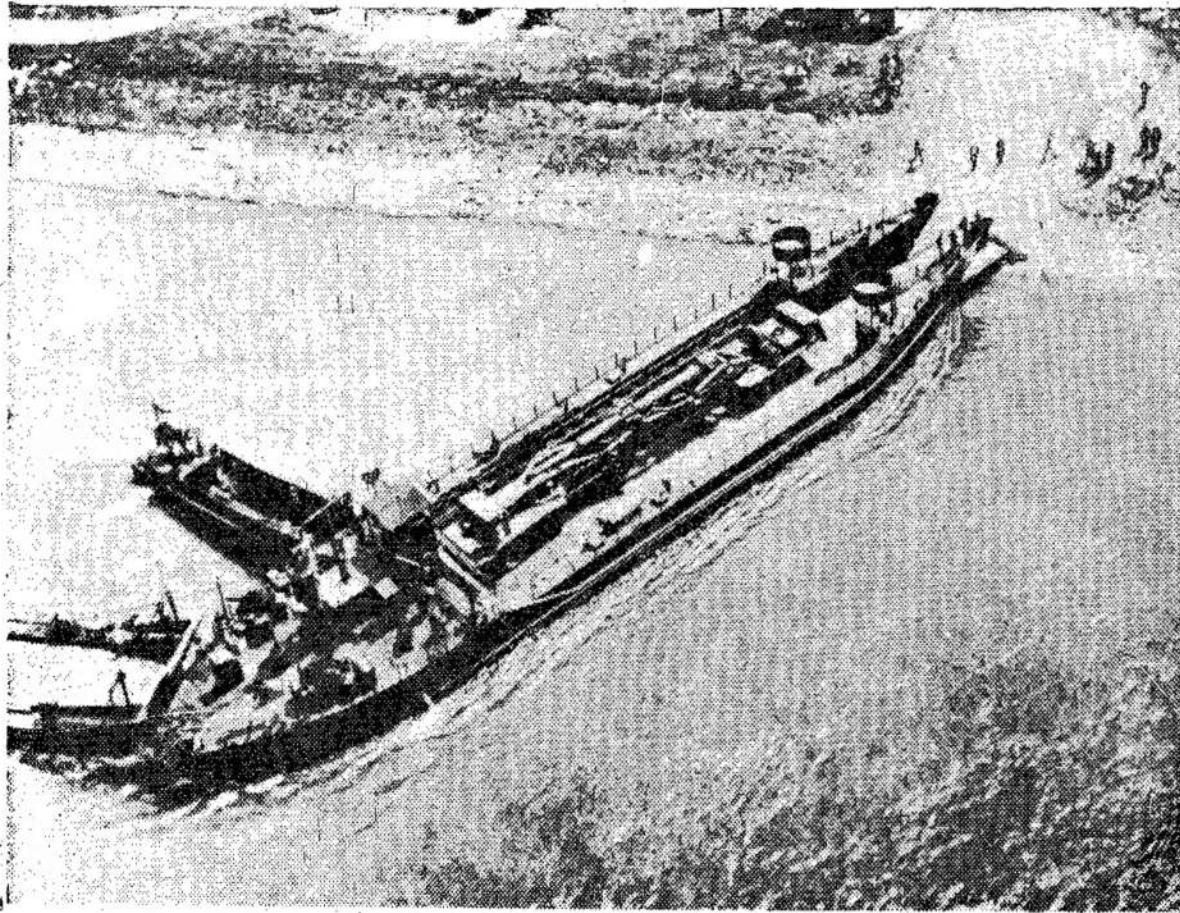
The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.  
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,185

PENKTADIENIS, GEGUŽIO a(MAY) 28, 1954, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXIII



Britų gamintas išsikėlimo laike manevrų. Vokiečiai dar kito karo. Kas blogiausia, laivas gabena per Reina atome, neužgavė praėjusio karo, kad norima ginkluoti tuos minę amerikiečių kanuoje žaizdų, o jau manevrai dėl pačius hitlerininkus.

## Francūzai Nemano Išlaikyt Raudonosios Upės Delta, bet ir JV Talka Nevilioja

PARYŽIUS. — Francijos vyriausybės lyderiai prisipažįsta, kad jų jėgos negalės išlaikyti taip vadinamos Raudonosios upės deltos Indokinijoje. Sakoma, kad toje deltoje yra 100,000 vietnamiečių partizanų. Bet nelabai vilioja ir amerikiečių žadama talka.

Amerikiečiai stato sekan-

### Nehru Pasiūlymai dėl Indokinijos ir Korėjos

ZENEVA, Šveicarija. — Indijos premjeras Nehru atsiuntė Ženevos konferencijai naujus pasiūlymus dėl Indokinijos ir Korėjos, būtent:

Kuo greičiausiai sustabdys karo veiksmus Indokinijoje ir paskui derėtis dėl politinių perversimų tenai.

Tuojuo suvienyti Šiaurinės Korėjos Liaudies Respubliką su tautininkų Pietine Korėja taip, kad būtų abiem sudaryta viena bendra valdžia, bet kad ir po suvienijimo galėtų dar veikti esamosios vietinės valdžios Pietinėje ir Šiaurinėje Korėjoje, kol dalykai būtų galutinai sutvarkyti.

čias sąlygas francūzams: prižadėti duoti Indokinijai (Bao Dai) nepriklausomybę, pavesti amerikiečiams visos kariuomenės komandą. Tada amerikiečiai padės jūrų ir oro jėgomis. Pėstininkai vistiek turi būti francūzų.

Kitais žodžiais, ar francūzai vieni kovos, ar su amerikiečių talka, vistiek jie turi atsiveikinti su Indokinija. O jų vieton veikiausiai išgalėtų amerikiečiai.

Geriausia francūzams iš-eitis būtų, tai susitarimas su indokiniečiais. Genevos konferencija galėtų būti geriausia vieta tam. Bet atrodo, kad amerikiečiai visai šaltai žiūri į tą konferenciją.

Iš Genevos konferencijos eigos pasirodo, kad nesutikimas nėra labai didelis. Vietnamiečiai siūlo praveisti rinkimus visoj Indokinijoje, o francūzai norėtų palikti nuosalyje Kambodiją ir Laos.

Vietnamiečiai taipgi sutinka kreipti atydą į francūzų interesus Indokinijoje, jeigu francūzai sutiktų duoti nepriklausomybę. Jie taipgi neatmeta visai klausimo apie narystę francūzų sąjungoj. Bet šis klausimas būtų svarstomas po to, kai Indokinija

pilnai susitvarkys.

Amerikiečių išsikėlimas Indokinijos karą sudaro dar ir tarptautinio karo pavojų. Tad francūzai veikiausiai pirma gerai apsigalvos. Tas duoda viltį, kad Genevos konferencija nebus nustumta į šalį neišbandžius visų galimybių rasti taikų išėjimą.

### Dulles Užmiršta, ką Pats Sakė apie Kinijos Priėmimą į J. Tautas

NEW DELHI, Indija. — Indijos premjeras Nehru, kalbėdamas šalies seime, pakartojo, kad Kinijos Liaudies Respublika turėtų būti priimta į Jungtines Tautas. Sykiu jis perskaitė ištrauką iš knygos, kurią John Foster Dulles parašė pirma, negu tapo Amerikos valstybės sekretorium. Toje knygoje Dulles sakė:

„Jeigu komunistinė valdžia Kinijoje su laiku įrodys, kad ji sugeba valdyti šalį be rimtų pasipriešinimų jai, tai jai turėtų būti priimta į Jungtines Tautas.“

Nehru pridūrė, jog Kini-

## Siūlo Pavest Karališkai Komisijai Tyrimą Grafto

TORONTO. — Ontarijos CCF konvencija priėmė reikalavimą, kad būtų sudaryta karališka komisija tyrinėjimui grafto Ontarijos kelių valdyboj. Frosto vyriausybės vedami tyrinėjimai nebū-

jos valdžia jau gana tatau įrodė, bet Dulles dabar griežtai stoja prieš jos išleidimą į Jungtines Tautas.

### SUTIKO SUTAIŠYTI ORLAIVIŲ KELIUS

TOKIJO. — Vietnamiečių radio pranešė, kad vietnamiečiai sutiko su francūzų pagedavimu, kad kareiviai sutaisytų kelius orlaivių nusietaimui ir paskėlimui Dien Bien Phu srityje, kad būtų galima greičiau išgabenti sužeistuosius.

Dien Bien Phu tebėra šimtai francūzų kareivių, kurie buvo sužeisti laike kovų už Dien Bien Phu. Helikopteriai nepajėgia išgabenti visų, nes jie labai mažai panaša.

### Rhee Nusileido, Bet Labai Mažai

GENEVA. — Pietų Korėjos prezidentas truputį nusileido Korėjos apvienijimo reikalui, bet labai mažai. Stai ką jis dabar siūlo:

Pietų Korėja sutinka, kad būtų rinkimai visoj Korėjoje, bet pirma to Pietų Korėja turi priimti konstitucijos pataisą. Tam reikia dviejų trečdalių Pietų Korėjos parlamento pasisakymo už pataisą. Pataisa reikalinga tam, kad vyriausybė galėtų paleisti dabartinį parlamentą.

Konstituciją pataisius, pirmiausiai kiniečiai turi atpleisti Korėją, o JT kariuomenė turi pasilikti, kol praeis rinkimus visoj Korėjoje.

Komunistai nusileidžia iki to, kad rinkimus prižiūrėtų neautrali komisija, bet jie veikiausiai nesutiks, kad būtų palikta JT kariuomenė.

Jeruzalė. — Izralio seimas nupeikė Ameriką už parduvinėjimą ginklų Irakui.

sią nuodugnūs. Tos kompanijos, kurios nusinešė \$15,000,000 virš sutarties, sako CCF, gausiai rėmė konservatų partiją laike praėjusių rinkimų.

Konvencija sugretino su konservatais ir liberalus, kurie taip pat gauna finansinės paramos iš kontraktorių.

Siūlydama, kad Ontarijos Aukščiausias Teismas imtųsi tyrinėjimo skandalo kelių valdyboj, konvencija taipgi reikalauja, kad būtų iširta ir tas, kas ir kiek davė dėl rinkimų finansavimo.

Provincijoje pasirodo spėliojimai, kad konservatai gali paleisti seimelį ir paskelbti rinkimus pirma, negu iškilis viršun visos sukybės kelių valdyboje.

CCF mano, kad karališkoji komisija galėtų būti bealiskesnė ir nuodugniau iširtų visą skandalą kelių valdyboj. Frosto vyriausybė, sako CCF rezoliucija, leido lengvai išsikeroti graftui, tad ji nedėsianti užtektinai pastangų ir ištyrimui to grafto.

Konservatyviškuos sluoognuose pasirodo teisinimų tų permokėjimų. Net nekurie laikraščiai sako, kad tie permokėjimai yra legalūs, nes buvę nutarta budavoti geresnius kelius, negu pradžioje buvo numatyta.

Tyrinėjimas, be abejonės, iškels viską viršun, jeigu jis bus teisingai pravestas.

### Ragina Pasisakyt Prieš Atombombas

LONDON. — Britanijos mokslininkai ragina Britanijos vyriausybę siekti susitarimo tarp valstybių, kad nei viena iš jų nenaudos atominių ginklų pirmutinė.

Mokslininkai taipgi pareiškė, kad neteisinga kaltinti mokslininkus dėl atominių ginklų. Visa kaltė gula ant pečių tų, kurie turi politinę galią savo rankose, sako jie.

Jundėjimas už taiką taipgi reikalauja, kad visos didžiosios jėgos duotų deklaraciją, kad jos nenaudos atominių bombų, jei nebus panaudotos prieš jas.



## Pasidairius po Kanadą

The Canadian Tribune praneša, kad atsibuvo penkta provincialė Progresyvos Darbo Partijos konvencija Toronte, kurioje pasakė svarbią kalbą Stewart Smith, naujas provincialis PDP lyderis.

Jis sakė, kad skaudalas kelių departamente yra didelis, bet ne pats didžiausias Ontarijos vyriausybės skandalas. Perleidimas Ontarijos resursų amerikiečių korporacijoms yra dar didesnis skandalas, sakė jis.

Progresyve Darbo Partija pasimėjusi kelti viršun tuos skandalus, o laike rinkimų dėti pastangas, kad Frosto konservatyviska vyriausybė būtų pašalinta. PDP statysianti mažiausia 50 kandida-

ty.

J. B. Salsberg kelia aliarmą, kad geležiniai vamzdžiai dėl atvedimo dujų iš Vakarų Kanados gali būti užsakyti Vokietijoje.

Jis sako, kad Kanadoje yra pakankamai žmonių, kurios gali pagaminti tuos vamzdžius. Būtų didžiausias skandalas, jeigu tuos vamzdžius pavestų vokiečių žmonėms, kuomet Kanadoje beveik pusė milijono bedarbių.

Vamzdžių nutiesimas esąs pavestas amerikinei korporacijai, kuri susirišusi su vokiečių žmonėmis karteliniiais ryšiais.

Didelis įsitempimas tarp 145.000 geležinkelio darbininkų ir geležkelių kompanijų. Prasičėda kalbos tarp geležkelių, ar tik nereiks streikuoti.

Konsiliacijų taryba atmetė geležkelių reikalavimus asatonių statutinių švenčių, ligos pašalpos ir kitų dalykų, kuriuos industriniai darbininkai jau turi.

Taryba sutinka duoti tik tris šventes. Atsisakė duoti didesnį atlyginimą už darbą sekmadienį.

Unijų lyderiai svarstysią klausimą, ar nepaleisti ant balsavimų, kuriuos darbininkai mano, eiti į streiką už savo reikalavimus, ar pasiduoti.

Federalė valdžia planuojanti įsteigti \$15,000,000 fondą, iš kurio veteranai galės skolintis lengvomis sąlygomis namų statymuisi.

Esą, nereikės mokėti palūkanas laike namų statybos.

Kaž kas buvo pavogęs iš Toronto Meno Galerijos \$30,000 vertės Rubenso paveikslą "The Elevation of the Cross". Paveikslas buvo at rastas ant rytojaus numestas.

Kas jį buvo pavogęs ir kokiais sumetimais, palieka paslaptis.

Ontarijos CCF lyderis MacDonald sako, kad Ontarijos



Ontarijos vyriausybės auditorius Harvey Cotham raportuoja specialiam Ontarijos seimelio komitetui apie

suktybes kelių departamente. Vienuolika asmenų apkaltinta ir manoma, kad dar neužteks.



Mart Kenny, populiarus Kanados orkestro lyderis, kurs šiomis dienomis minėjo 20 metų sukaktį, kaip jis dirba dėl Kanados radio.

vyriausybė nedėjus pastangų pilnai iširti skandalo kelių departamente.

Kitaip sakant, daug suktybių bus palikta nesusekta.

Konservatyviska spauda bando teisinti permokėjimus ant kontraktų. Girdi, tas viskas buvo atlika legaliai.

Po karo Kanadon atvyko jau 100,000 olanaų emigrantų.

Olandai tur būt užima pirmą vietą po britų.

Kanadietis

### SUSIKIRTO SU NACIONALISTAIS

TUNIS, Tunisija. — Francijos kariuomenė buvo susikirtusi su Tunisijos nacionalistais. Per kautynes francūzų armija nukovė penkis nacionalistus. Francūzai neteko dviejų kareivių.

Kova ėjusi dvi dienas kalnuose netoli Bizerte.

KARACHI, Pakistanas. — Policija jau areštavo 11 komunistų vadų už tautines riaušes, įvykusias Rytiniame Pakistane, nors komunistai jose nedalyvavo.

Pakistanas yra kaip ir policinė valstybė. Žmones galima bausti be teismo.

### Pardavimui

Parsiduoda veldinimo mašinšapė. Yra ir kalvės visi įrankiai. Šapos namas mūrinis ir lotas ¼ akerio, ir atskira stuba gyvenimui, 4 kambarių ir lotas ¼ akerio. Parsiduoda prieinama kaina ir gerom sąlygom išmokėti. Randasi Glencoe, Ont., pačiame miestelyje, netoli Londono. Geri ūkiai, darbo yra daug. Vieta sena, išdirbta, aš jau išdirbau 16 metų toj vietoj. Parduodama dėl sveikatos priežasties.

Antrašas:

Joe Katele,  
Glencoe, Ont.

## Gera Proga Įsigyti šias Naudingas ir Įdomias Knygas

**MOTINA.** Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

**PO AUDROS.** Parašė J. Dovydaitis. Nepaprastai įdomus romanas iš pokarinių metų gyvenimo Lietuvoje. 312 puslapių. Kaina \$1.50.

**POPIEZIAI IR LIPTUVIŲ TAUTA.** Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

**GAMTA IR ŽMONĖS.** Parašė M. Ilmas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

**VIDURAMZIŲ ISTORIJA.** Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

**ŽMOGUS IR MASINA.** Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinių apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

**ALIEJUS.** Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$2.00.

**AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGĖJAI.** Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosčiuško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

**PETRO CVIRKOS APYSAKOS.** Aprašoma nuo baudžiamos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

**TARYBŲ GALYBĖ.** Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

**Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis Karas Prancūzijoje.** Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

**POVILAS JURKA.** Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

**SENO VINCO RAŠTAI.** Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 Puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

**Kaip ir Sepatvėje Būti Jaunam.** Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatin-gai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

**Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai.** Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, Žemaitės, Lazdynų Pelėdos, Šatrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

**ŪKANOS.** Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

**PAVASARIO GODOS.** Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

**Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai.** Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

**Pirmoji Lietuvos Sovietų Valdžia.** Parašė V. Mickevičius-Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveikslais. 240 puslapių. Kaina \$1.00.

**PRISIKĖLUSI LIETUVA.** Parašė A. Bimba, kuris lankėsi po karo Lietuvoj. Knyga 222 puslp. Kaina \$1.00.

**Kelias į Naują Gyvenimą.** Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

**SAULĖTOJ ISPANIJOS.** Parašė Edvardas Zdanuskas. Jo atsiminimai iš karo su Franko fašistais. 156 puslapių. Kaina 50 centų.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokėstį. Persiuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiančis Komitetas  
P. O. Sta. C., Box 1007 Toronto 3, Ont.

# TAR

## Nauji Sp

Lietuvos operos ir bstatė rusų kūrą "Faust" vaidmenis. TSR nusipe lininės pren Siparis (Me vos TSR n V. Čiasas vos TSR n I. Ylienė (M Dirigentas

Premjer ir kituose k kos miestu kinis - dra dē didžiojo N. Tolstoja sis lavonas žiuovo tea se "Puikus liuose past tusių rašy pjesė "B parašyta "Palikimas

Ukrainos Rusija Par

Lietuvos je konsel mokslinė ta Ukrain Rusija 30 Konferenc syti istori dato Girdz šimas "U mo su Ru mē", filolo didato Už "Rusų ir tūriniai Gaudrimo rybinė mu Pabaigo čių kom koncertas

## Lietuvos Pirmeny

Lening krepšinio baigiamos kutinė va vos vyrų su Mask Žaidimas temptoje pasakyti, finalinį te tykis buv krepšinin mėčiai pa mis užtv komando jo rezult du, antri tuvos TS pa TSRS pirmenyb Moterų buvo Ma sportinin galėjo m sios pirm



# TARYBŲ LIETUVOJ

## Nauji Spektakliai

Lietuvos TSR Valstybinis operos ir baleto teatras pastatė rusų kalboje Guno operą "Faustą". Svarbiausius vaidmenis atlieka: Lietuvos TSR nusipelnęs artistas, Stalininės premijos laureatas R. Siparis (Mefistofelis), Lietuvos TSR nusipelnęs artistas V. Čiasas (Faustas), Lietuvos TSR nusipelnęs artistas I. Ylienė (Margarita) ir kiti. Dirigentas — R. Geniušas.

Premjeros įvyko taip pat ir kituose Lietuvos respublikos miestuose. Kauno muzikinis - dramos teatras parodė didžiojo rusų rašytojo L. N. Tolstojaus dramą "Gyvasis lavonas", Kauno jaunojo žiūrovo teatras — Rysos pjesę "Puikus berniukas". Šiauliuose pastatyta jaunojo lietuvių rašytojo J. Avyžiaus pjesė "Baltieji gluosniai", parašyta pagal apsakymą "Palikimas".

## Ukrainos Susijungimo su Rusija Paminėjimas

Lietuvos TSR Valstybinėje konservatorijoje įvyko mokslinė konferencija, skirta Ukrainos susijungimo su Rusija 300-osioms metinėms. Konferencijoje buvo išklauti istorijos mokslų kandidato Girdzijauskienės pranešimas "Ukrainos susijungimo su Rusija istorinė reikšmė", filologijos mokslų kandidato Užkalnio pranešimas "Rusų ir ukrainiečių literatūriniai ryšiai", docento Gaudrimo — "Ukrainos tarybinė muzikinė kultūra".

Pabaigoje įvyko ukrainiečių kompozitorių kūrinių koncertas.

## Lietuvos Krepšinininkai Pirmenybių Laimėtojai

Leningrade įvyko TSRS krepšinio žiemos pirmenybių baigiamosios varžybos. Paskutinę varžybų dieną Lietuvos vyrų komanda susitiko su Maskvos sportininkais. Žaidimas vyko aštrioje ir įtemptoje kovoje. Pakanka pasakyti, kad 6 minutės prieš finalinį teisėjo švilpuką santykis buvo 64:63 Lietuvos krepšinininkų naudai. Vykę mėciai paskutinėmis minutėmis užtvirtino Lietuvos TSR komandos sėkmę — ji laimėjo rezultatu 74:65. Tokiu būdu, antri metai iš eilės Lietuvos TSR krepšinininkai tapo TSRS krepšinio žiemos pirmenybių nugalėtojais.

Moterų tarpe įdomiausias buvo Maskvos ir Leningrado sportininkų susitikimas. Nugalėjo maskvietės, iškovojušios pirmąją vietą.

## Vilniaus Sutvarkymas

Šiais metais Vilniuje bus atlikti dideli gatvių, šaligatvių ir aikščių sutvarkymo darbai. Pavasario sutvarkymo darbai jau prasidėjo. Baigiama Lenino vardo aikštės rekonstrukcija.

Geležinkelio stoties aikštėje ruošiamasi pasodinti 15-30 metų medžius, dekoratyvinius krūmus. Čia bus įrengti nauji skverai.

Šį pavasarį miestą papuoš 109 tūkstančiai jaunų medžių, apie 10 tūkstančių dekoratyvinių krūmų, 640 tūkstančių gėlių.

Tęsiami troleibuso pirmos linijos statybos darbai. Vasarą bus atlikti dideli darbai sutvarkant Gedimino kalną ir greta esantį Puškino vardo parką. Rekonstruojami Vilnelės upės tiltai.

Gerėja miesto apšvietimas ir vandens tiekimas.

Vilniaus sutvarkymo reikalams bus išleista daugiau 16 milijonų rublių — žymiai daugiau, negu praėjusiais metais.

## Auga Lietuvių Literatūros Paklausa

Maskvoje "Nacionalinės knygos" parduotuvėje yra didelis pasirinkimas broliškų tarybinių respublikų rašytojų ir poetų kūrinių, jų gimtąja kalba. Gausiai atstovaujamas lietuvių literatūros skyrius. Didele paklausa pirkėjų tarpe naudojasi J. Žemaitės, P. Cvirkos, S. Neries, o taip pat A. Guzevičiaus, A. Venclavos, E. Mieželaičio ir kitų lietuvių tarybinių rašytojų kūriniai.

Lietuvos TSR Kultūros ministerijos knygų prekybos vyriausios valdybos duomenimis lietuvių literatūros ir meno dekadose metu "Nacionalinės knygos" parduotuvėje ir kituose 14 stambiausiuose Tarybų Sąjungos sostinėse knygynuose buvo parduota apie 300 tūkstančių lietuviškų leidinių egzempliorių. Kad patenkinti pasireikšiančią paklausą, iš Lietuvos TSR į Maskvą papildomai išsiųsta dar 10 tūkstančių knygų.

## PAVASARIO MIŠKŲ SODINIMAI

Lietuvos respublikoje prasidėjo pavasario miškų sodinimai. 19 tūkstančių hektarų plote bus pasodintos ir pasėtos pušys, eglės, ąžuolai, topoliai, maumedžiai ir t.t. Pagrindiniai darbai atliekami Druskininkų, Varėnos, Švenčionėlių ir kituose rajonuose.

## KINO TEATRŲ REKONSTRUKCIJOS

Vilniuje baigiama naujo kino teatro statyba. Jo žiūrovų salė turės 330 vietų. Artimiausiu metu Jaunimo sode prasidės 500 vietų vasaros kino teatro statyba. Rekonstruojamas kino teatras "Maskva".

Dideli rekonstrukcijos darbai bus atlikti "Spalio" ir "Pionieriaus" kino teatruose.

## Dailės Muziejuose

Didelio pasisekimo susilaukė atidaryta Vilniaus Dailės muziejuje Latvijos TSR ir Estijos TSR tapytojų, skulptorių ir grafikų kūrinių paroda. Kasdien ją aplanko šimtai lankytojų. Artimiausiomis dienomis Vilniaus Dailės muziejuje bus atidaryta nauja paroda, kurioje bus išstatyti Baltarusijos TSR tapytojų, skulptorių ir grafikų kūriniai.

Kaune Valstybinės Tretjakovo galerijos kilnojamoje parodoje išstatyta apžiūrai daugiau 200 eksponatų. Jų tarpe yra didžiojo rusų dailininko Repino, o taip pat Levitano, Sierovo, Fedotovo, A. Gerasimovo ir kitų kūriniai.

## Kurortų Sezono Išvakarėms Atėjus

Respublikos profsąjunginėse sanatorijose bei poilsio namuose šiais metais ilsės ir gydysis 5,000 darbo žmonių daugiau, negu 1950 metais. Šiuo metu kurortuose vyksta paskutiniai pasiruošimo darbai pavasario - vasaros sezonui. Sanatorių ir poilsio namų statybai ir remontui šiemet buvo išskirta beveik du milijonai rublių.

Kulautuvos sanatorijoje baigiami įrengti du nauji pastatai. Kurortų sezono metu čia gydysis šimtu žmonių daugiau, negu pernai. Penkiais šimtais vasarotojų daugiau, negu perėjusiais metais, ilsės Valakumpiuose. Poilsio namai čia ruošiasi pradėti darbą išėjusius metus. Tuo tikslu vykdomi centralinio šildymo, vandentiekio, kanalizacijos įrengimo ir kiti paruošiamieji darbai.

Sanatorių ir poilsio namų valgyklų darbui pagerinti išplėstas šiltnamių ir šiltadaržių ūkis. Iš pagalbinių ūkių kurortai gaus pakankamą kiekį daržovių, mėsos, pieno ir kitų maisto produktų. Jų laikymui vietoje paruošti šaldytuvai ir ledaunės.

R. Gegužis

Per pirmas 10 dienų pasodinta daugiau 3 tūkstančiai hektarų.

Artimiausiomis dienomis prasidės medelynų įveisimas.

## Traktorininkų ir Kombainininkų Paruošimas

Kauno mechanizacijos mokykla išleido pirmąją laidą. Į Lietuvos TSR mašinų-traktorių stotis išvyko 58 traktorininkai ir 30 mechanikų-kombainininkų. Labai gerai pažymiais mokyklą baigė mechanikai - kombainininkai Bubnytė, Sabaitis, Pakronis, Labutis ir traktorininkai Čekavičius, Jalinskas, Daunavičius.

Artimiausiomis dienomis mokykla išleis dar apie 100 mechanikų - kombainininkų ir traktorininkų.

## Kuršių Neringos Apželdinimo Darbai

Karo metu Kuršių Neringa labai nukentėjo. Sudegė žymi dalis miško, išnyko čia briedžiai ir kiti gyvūnai. Lietuvos TSR Mokslų akademijos Miškų ūkio instituto moksliniai darbuotojai jau nuo 1951 metų tyrinėja Kuršių Neringos apželdymo ir kopų sustiprinimo galimybes.

Vien šį pavasarį per balandžio mėnesį 75 ha ploto apodinta jaunais medžių daigais. Vietoje anksčiau čia augusios mažai vertingos kalninės pušis dabar sodinama banksis ir paprastoji pušis kartu su topoliais ir juodalksniais.

Daigai sodinami įvairiais metodais, kad ateityje būtų galima nustatyti, kuris sodinimo būdas geriausias. Pastebėta, kad tie daigai geriau prigyja ir tarpsta, kurie išauginti vietoje. Už tai miškininkai plečia Kuršių Neringos daigynus. Didžiausi iš jų yra Juodkrantėje ir Smeltėje. Šį pavasarį užsėta tūkstančiai kvadratinė metrų daigynų spygliuočių medžių sėklomis.

Miškų ūkio instituto mokslinį - tiriamąjį darbą atlieka taip pat Palangoje ir kitose Baltijos pajūrio vietovėse.

A. Kvedaras

## Plečiasi Baldų Gamyba

Jonavos baldų fabrike prasidėjo statyba naujo cecho, kuris duos galimybę baldų gamybą padidinti daugiau kaip pusantro karto.

Naujas baldų gamybos cechas statomas Ukmergės mėsos apdirbimo kombinate. Jo metinė minkštųjų baldų, rūbų spintų ir kitų gaminių gamyba sieks 10 milijonų rublių. Plečiasi Kauno baldų kombinatas.

Šiais metais Lietuvoje baldų bus pagaminta pusantro karto daugiau, negu praėjusiais metais.

# Liaudiškose Respublikose

## Kinijoje Didėja Knygų Leidimas

PEKINAS. — Laikraštis "Ženminžibao" praneša, kad Kinijos Liaudies Respublikoje 1953 metais knygų tiražas palyginti su 1950 metais padidėjo 2,72 karto. Jeigu iki šalies išvadavimo kiekvienos knygos tiražas vidutiniškai buvo 2-3 tūkstančiai egzempliorių, tai 1953 metais kiekviena knyga buvo leidžiama vidutiniškai 41 tūkstančio egzempliorių tiražu.

Šalyje šiuo metu yra daugiau kaip 80 leidyklų, leidžiančių politinę ir grožinę literatūrą, o taip pat vadovėlius. 11 leidyklų leidžia techninę literatūrą.

Nuo 1949 metų iki 1953 metų pabaigos Markso, Engelsono, Lenino ir Stalino kūriniai išėjo Kinijoje bendru tiražu daugiau kaip 15 milijonų 400 tūkstančių egzempliorių, o Mao Czeduno kūriniai daugiau 25 milijonų 500 tūkstančių egzempliorių tiražu.

Masinais tiražais Kinijoje leidžiama grožinė literatūra. Ypatinai populiarios yra Stalinine premija pažymėtos knygos Din Lino knyga, "Saulė viršum Sanganio upės", o taip pat knyga "Viskas partijai", kurios autorius U Jun-do vadinamas Kinijos Liaudies Respublikoje kinų Pavėlu Korčaginu.

Į kinų kalbą verčiama daug rusų klasikinės ir tarybinės literatūros kūrinių, o taip pat liaudies demokratijos šalių literatūros. Šiuo metu Kinijoje išleista 5,183 pavadinimų tarybinių knygų. Per du 1954 m. mėnesius Kinijoje išleista 203 pavadinimų Korėjos, Vietnamo, Lenkijos, Čekoslovakijos, Vokietijos, Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos, Albanijos ir Mongolijos rašytojų knygų bendru 4,400 tūkstančių egzempliorių tiražu.

## Korėjos Kalnakasy — Darbo Didvyris

PCHENJANAS. — Laikraščiai skelbia KLDK Aukščiausiojo liaudies susirinkimo prezidento įsaką dėl Darbo didvyrio vardo suteikimo, įteikiant pirmo laipsnio "Valstybinės vėliavos" ordiną ir medalį "Piautavas ir kūjis", Keseno rūdyno grežėjui Li Čzon Sobui. Gamybos novatorius Li Čzon Sobas sistemingai kelia darbo našumą ir kasdien iškasa 490 tonų rūdos esant 60 tonų normalai.

(ELTA)



# Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS  
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGĖS

Prenumeratos Kaina:

Kana. ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50  
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

## PASIRENGĘ SUNAIKINTI VISĄ ŠALIŲ DĖL SAUJOS NENAUDĖLIŲ

Jungtinės Valstijos, kaip praneša spauda, sutinka padėti francūzams "išvaduoti" Indo-Kiniją, bet francūzai turi prizadėti duoti Indo-Kinijai pilną nepriklausomybę. Bet gi yra žinoma, kad visas konfliktas Indo-Kinijoje kilo dėl to, kad francūzai sulaužė savo sutartį su Indo-Kinijos vyriausybe ir pasiryžo atkariauti ją iš Indo-Kinijos žmonių ir vėl paversti ją kolonija. Jeigu francūzai sutiktų palikti Indo-Kiniją jos žmonėms, tai karas ir be amerikiečių tuojaus užsibaigtų.

Ką amerikiečiai turi galvoje sakydami, kad jie "išvaduos" Indo-Kiniją, bet po to ji turi būti nepriklausoma? Jie turi galvoje sunaikinimą liaudies ir atidavimą krašto saujai savanaudžių. Pačių amerikiečių komentatoriai pripažįsta, kad Indo-Kinijoje žmonės nenori, kad juos vaduotų francūzai ar amerikiečiai. Tik maža dalis nenaudėlių eina su francūzais. Jei kuriuos paima į kariuomenę, tai prie pirmos progos jie pereina liaudies pusėn.

Net Dorothy Thompson, konservatyviška ir antikomunistinė žurnalistė ir komentatorė, sako, kad Indo-Kinijoje ir aplamai visoje Azijoje žmonės veržiasi iš po kolonialės griespaudos. Komunistai ir antikomunistai — visi nebeneri būti po svetimu jungu. Tuo tarpu amerikiečiai nori stoti į karą ir padėti kolonistams palaikyti žemes pavergime. Kiti siūlo panaudoti net atominės bombas, jei kitaip negalima apgalvoti Indo-Kinijos liaudies.

Mums atrodo, kad toks "laisvinimas" nėra joks laisvinimas. Tai naikinimas šalies ir žudymas žmonių tik dėl saujos nenaudėlių, kurie nori ir toliau tukti liaudies prakaitu po svetimų valdonų apsauga. Azijos žmonės tokią politiką atmes.

Geriausį planą siūlo Indijos premjeras Nehru. Jis sako, kad Korėjoje ir Indo-Kinijoje reikia palikti taip, kaip yra, tik sulaukyti karą. Lai abi pusės ataušta, pamiršta karinį įniršimą. Tada gal jos pačios galės pradėti kalbėtis ir tartis, kaip apsivienyti. Tik toks kelias gali privesti prie tikros vienybės. Atominės bombos nesuvienys, o tik sunaikins.

## AR GALI BŪTI ISMINTINGA DIDINTI BEDARBIŲ SKAICIŲ

Statistiniai daviniai skelbia, kad gegužės 1 dieną Kanadoje buvo 549,000 bedarbių arba 176,500 daugiau, negu metai atgal tuo pačiu laiku. Bet tuo tarpu per pirmus tris mėnesius buvo įleista 23 procentais daugiau naujų imigrantų, negu tuo pat laiku praėjusiais metais. Ar tai išmintinga įsileisti žmones, kad jie patys arba jų vietoje seni gyventojai būtų be darbo?

Samdytojams, be abejonės, geriau, kuomet šimtai tūkstančių bedarbių. Jie gali tvirčiau kalbėti su savo darbininkais. Ir jie visur pradeda kalbėti apie reikalą numesti algas. Girdi, nėra rinkų, negalima parduoti gaminių.

Įvažiuosieji, be abejonės, turi valgyti, dengtis ir turėti kitų gyvenimo reikmenų. Bet kada jie nedirba, kaip jie pirks? O jei jų perteklius numuša darbininkų algas, tai taip pat rinkos mažėja. Juo mažiau darbininkai uždirba, tuo mažiau jie ir perka.

## BRITAI NESNAUDZIA

Pranešimai iš Londono sako, kad britai susitarė su Tarybų Sąjunga pagaminti pastarajai tekstilės mašinų už 7 milijonus svarų sterlingų. Sterlingų svaras rodo dabar arti 3 dolerių. Laivų statytojai kiek anksčiau sutiko pastatyti Tarybų Sąjungai žuvininkų laivų už 6 milijonus svarų sterlingų. Kiti yra sudarę sutartis kitais reikalais.

Bet pas mus net unijų viršininkai leidžia brošiūras agituojami, kad rusai tik kalba apie užsakymus Kanadoje,

# KAS NAUJO PASAULYJE

Keisti reiškiniai pasirodo viršuje britų ir amerikiečių santykiuose.

Pasaulis buvo nemažai nustebintas, kuomet buvo pranešta, kad amerikiečiai visai nesitarė su britais pasisiūle francūzams padėti vesti karą Indo-Kinijoje. Dabar plačiai spaudoje kalbama apie tai, kad Amerika pasirengusi sudaryti Pietrytinės Azijos bloką be britų dalyvavimo.

Iš to galima spėti, kad šių šalių interesai kur nors labai kertasi, kad amerikiečiai duoda užuominas, jog galima ir be britų apsieiti.

Dar anksčiau buvo rašoma, kad amerikiečiai nori atsikratyti britų partnerystės tarptautinėje politikoje. Girdi, būtų daugiau laisvės veikti neprigulmingai, vienarankiškai.

Amerikiečiai, kaip atrodo, nori padėti francūzams Indo-Kinijoje, bet taip, kad juos iš tenai visai išspaudus.

Francūzai turi sutikti perleisti amerikiečiams vadovybę karo, taipgi pavesti lavinimą vietinių. O prie to viso, jie turi atsisakyti nuo Indo-Kinijos visai.

O kas liečia patį karą, amerikiečiai pėstininkų neduosia. Jūs turi duoti francūzai. Amerikiečiai kariaus iš oro ir vandens.

Spauda praneša, kad 30,000 Indo-Kinijos liaudies kariuomenės traukia linkui pozicijų Raudonosios upės slėnyje. O tenai, "francūzų kontroliuojamoj" žemėj, esą 70,000 partizanų ir dar 30,000 reguliarių kariuomenės.

Kas blogiausia, kad daugelyje atsitikimų pabėgo nuo francūzų jų rekrutuoti vietiniai vyrai. Viename atsitikime jie nušovė viršininką ir perėjo pas liaudiečius.

Kažin, ar daug gelbėtų, jei ir amerikiečiai stotų į tą karą. Jų prisidėjimas sujungtų dar daugiau žmonių kovon prieš svetimus.

Francijos valdžia apėjo aplink nelietusi klausimo, kada pradėti debatus dėl europinės gynybos sutarčių ratifikavimo.

Sakoma, kad toks francūzų pasielgimas užduoda labai skaudų smūgį taip vadinaimai European Defence Community.

Italija taip pat nei negalvoja apie diskusijas tų sutarčių ratifikavimo klausimu. O be francūzų ir italų

bet faktinai jie mažai ką pirktų. Lai būna daugiau bedarbių.

Antitarybinė politika kai kam visai apdumė akis.

užgyrimo negalima organizuoti pusės milijono vokiečių į europinę armiją.

Jungtinės Valstijos ir Pakistanas pasirašė sutartį, pagal kurią Jungtinės Valstijos padės Pakistanui buduoti armiją, apginkluoti ją ir lavinti. Sutartis pasirašyta vieniems metams.

Šios sutarties pasirašymas nustatys Indiją prieš Jungtines Valstijas dar labiau. Indija, Tarybų Sąjunga ir Egiptas kritikavo šią sutartį anksčiau, kol dar buvo tikta kalbama apie ją.

Pagal šią sutartį Pakistanas pasižadėjo kooperuoti su Jungtinėmis Valstijomis kontroliaivime prekybos su šalimis, kurios "grumoja taikai". Reiškia, ir Pakistanas bus suvaržytas prekybiniuose reikaluose.

Amerikiečiai padės ne tik ginklais, bet ir patarėjais, instruktoriais.

Amerikiečiai nenori, kad jų valdžia kištųsi į Indo-Kinijos karą. Tą parodo visuomenės opinijos tyrinėjimo biuro pravesiti balsavimai.

Biuras sako, kad devyni iš dešimties amerikiečių priešingi siuntimui Jungtinių Valstijų kariuomenės į Indo-Kiniją.

Pernai birželio mėnesį pravesiti balsavimai rodė, kad šeši iš septynių amerikiečių priešingi dalyvavimui Indo-Kinijos kare. Reiškia, nusistatymas prieš kišimąsi į Indo-Kinijos karą padidėjo.

Jungtinėse Valstijose prasidėjo judėjimas už tai, kad vyriausybė panaikintų uždraudimą Pauliui Robsonui važinėti po kitas šalis.

Siam pasauliniai garsiam dainininkui buvo atimtas užsienio pasas už tai, kad jis kovoja už taiką, už negrų teises, už demokratiją.

Nesenai jis buvo kviečiamas į Londoną vaidinti Othello rolę, taipgi vadovaujantią rolę Musorgskio operoj Boris Godunov.

Jungtinės Valstijos praverko, kad Guatemala gaunanti ginklų iš už "geležinės užuolaidos".

Švedai, kurių laivas atgabeno Guatemalai prekių iš Lenkijos, pareiškė, kad jis jokių ginklų neatvežė.

Na, o jeigu Guatemala ir pirktųsi ginklus, tai kas tokio? Juk ji turi teisę turėti ginklų dėl apsigynimo.

Kaišekininkai užgrobė Lenkijos prekinį laivą. Už tai lenkai padavė skundą Jungtinėms Tautoms. Tame skunde Lenkijos atstovas pareiškė, kad pirm pasirodymo Čiango karinių laivų, amerikiečių išdirbystės orlaiviai apžvalgė tą lenkų laivą, o paskui atvyko kariniai laivai ir ji pasivogė.

Pasirodo, kad atsiranda naujos rūšies piratai. Dabar jais yra nebe kokie nežinomi plėšikai, bet save skelbia Kinijos valdžia.

Burma, Indonezija ir Indija atmeta Amerikos planą sudaryti karinę sąjungą prieš komunizmą.

Amerika nori sudaryti priedangą savo militariniams veiksams Pietrytinėje Azijoje, kad būtų mažiau pasipriešinimo iš vietos žmonių. Tačiau tuos planus mato ir supranta Azijos tautos.

Molotovas pasiūlė, kad būtų sudaryta neutralių šalių priežiūra Indo-Kinijai, kuri rūpintųsi paliaubų ir vėliau rinkimų reikalais.

Jis taipgi siūlė, kad paliaubų metu būtų ištrauktos vietnamiečių ir francūzų jėgos iš Kambodijos ir Laosos.

Pradžioje Vietnamas siūlė, kad paliaubas vykdytų mišrios pačių indokiniečių ir francūzų komisijos.

Ginklavimosi lenktynės eina jau daug metų, bet kaip atrodo, tai Vakarai dar nepralenkė Rytų.

Amerikiečių generolas N. F. Twining sako, kad Tarybų Sąjunga turi didžiausias oro jėgas visame pasaulyje.

Generolas Twining yra Amerikos oro jėgų štabo vadas.

Tarybinis orlaivynas turis ir tokių bombierių, kurie atominės bombas galėtų nunešti bile kur pasaulyje.

Dėl to, kad francūzai prakišo Dien Bien Phu kovoje, Francijos vyriausybė uždraudė tarybiniais baletininkams pasirodyti Paryžiuje, kur jie buvo atvykę kaip svečiai.

Ir ką bendra tas pralaimėjimas turi su tarybiniais baletininkais?

Ar tas neparodo, kokie žioplai tie francūzų ministrai.

KAIRAS, Egiptas. — K. Naguib redaktorius ir leidėjas laikraščio "Al Misri" pasmerkta 15 metų kalėjimo. Jis kaltintas "bendradarbiavime su svetimsaliais".

Amerikai pav. tijaėmis jos įsiv. karą K.

Jos dienom. tų tarin. Rhee, k. nesisekė.

Visai da jos r. talkon. nesvajo. Tautos vėliava.

O be bri. nei Na. Austral. reiškę, sidės pr.

Indija. ja atsis.

Man l. kad ir. sveikinc. mėjimu.

Dien. vo gart. O ma. didvyri.

mėjo. P. vius, ki. kų, nei.

Niel. čiu, k. Staling. vyrių.

Sako. turčiai. Oro. čiu ra. turčiai.

Jie i. išsineši. O k. reikia.

Gene. Vietna. Dai Vi. dienų l. konfer. Indoki.

Jis j. Nor. koks, vietna.

Jung. rengus. tas ša. civiliza. ri tos.

Pav. čiausia. balsj t. vaikų. spalva. tai da. baisus.

Ir l. vienoj. rais.

Kai. jos gr. šųjų. privat. Pui.



# Pastabos

Amerikiečiams labai puikiai pavyko prisidengti Jungtinėmis Tautomis, kuomet jos įsivėlė į Syngman Rhee karą Korėjoje.

Jos stojo į karą keliom dienom prieš Jungtinių Tautų tarimą gelbėti Syngman Rhee, kuriam iš pat pradžios nesisekė.

Visai kas kita dabar, kada jos nori stoti francūzams talkon Indokinijoje. Jie net nesvoja, kad Jungtinės Tautos leistusi prisidengti jų vėliava. Britai nesiskubina. O be britų tur būt neprisidės nei Naujoji Zelandija, nei Australija. Pirmoji jau pareiškė, kad be Britanijos nesidės prie Dulleso pakto.

Indija, Burma ir Indonezija atsisako dėtis.

Man labai juokinga atrodė, kad ir Kanados vyriausybė sveikino francūzus su pralaimėjimu Dien Bien Phu.

Dien Bien Phu gynėjai buvo garbinami kaip didvyriai.

O man atrodė, kad menkas didvyriškumas, jei jie pralaimėjo. Pralaimėjo prieš kareivius, kurie neturėjo nei tankų, nei orlaivų.

Niekas nesveikino vokiečių, kuomet jie pralaimėjo Stalingrade, kaip kokių didvyrių.

Sakoma, kad Hanoi mieste turčiai tiesiog panikoj.

Oro linijų ir geležkelių stočių raštinės užsikimšusios turčiais.

Jie nori kuo greičiausiai išsinešti su savo turtu.

O kitiems jie sako, kad reikia gintis, kovoti.

Genevoje randasi vienas Vietnamo studentas (iš Bao Dai Vietnamo), kurs jau 18 dienų badauja, kad Genevos konferencija atsteigtų taiką Indokinijoje.

Jis jau ligoninėje. Nors jo būdas nelabai koks, bet jis parodo, kad vietnamiečiai nori taikos.

Jungtinės Valstijos pasirengusios siūsti armijas į kitas šalis gynimui, laisvių ir civilizacijos, bet namie nenori tos laisvės ir civilizacijos. Pavyzdžiui, kuomet Aukščiausias Teismas išnešė vienbalsį tarimą, kad skirstymas vaikų mokyklose pagal odos spalvą yra prieškonstitucinis, tai daugelyje valstijų iškilo baisus skandalas prieš tai.

Ir kaip balti vaikai bus vienoje mokykloje su negrais.

Kai kurios pietinės valstijos grumoją panaiknimu viešųjų mokyklų ir steigimu privatiškų.

Puiki civilizacija, ar ne?



"The Craigs" radio perstatymo artistai, kurie pastaruoju laiku minėjo 15 metų sukaktį, kaip jie vaidina šį perstatymą. Iš kairės į dešinę: "Bill" (Gregory Murray), "Janice" (Alice Hill), "Martha Craig" (G. Webster) ir "Thomas Craig" (F. Peddie).

## Ką Kiti Rašo

### Kiek Gyvasčių už Toną

Du amerikiečiai lakūnai jau užmušti Indokinijoje. Gal ir daugiau yra užmuštų, bet du skelbiama:

Dėlko mūsų vyriausybė nori tęsti karą Indokinijoje?

Gynimui Amerikos?

Nieko panašaus. Indokinija yra už 7,000 mylių nuo mūsų pakraščiu.

Gelbėti Indokinijos žmones?

Nieko panašaus. Indokinijos žmonės nori įsigyti nepriklausomybę, o karas tęsiamas slopinti jų tas pastangas.

Dėlko kito?

Chicago "Tribune", aršus komunistų priešas, taip jau ir Indokinijos liaudies respublikos priešas, bet ir šis laikraštis stato štai kokį klausimą:

"Kiek gyvasčių už toną cino?"

Karas Indokinijoje norima tęsti už ciną, gumą ir kitas medžiagas, kurias pasiima savo kontrolėn tūli stambūs biznio interesai.

"Tribune", editoriale, gegužės 6, sako:

"Mėgiamiausias argumentas tų, kurie stoja už karą Indokinijoje yra šis: Jei Indokinija pateks komunistams, jie tada užims Siamą, Burmą ir Malay. Kai Malay puls, mes neteksime geriausio šaltinio cino ir gumos".

Taiigi, karas norima tęsti už ciną ir gumą, dėlto "Tribune" klausia kiek amerikiečių gyvasčių teks padėti už toną cino?

Įdomu, kad "Tribune" ir tą argumentą priėmus vistik atmeta karą. Tas laikraštis

Pats Malanas negali didžiūotis, kad jis tame pirmoj vietoj.

J. Y.

sako:

"Daleidžiant, kad netekus Pietrytinės Azijos gal tektų kiek daugiau mokėti už padangas, vistiek mes turime klausti savęs kiek tūkstančių Amerikos jaunų vyrų mes norime užmušti išvingimui to nepatogumo?"

Kitaip sakant, kiek amerikiečių gyvasčių mes norime padėti tam, kad kas nors daugiau pelnytų iš cino ir gumos produktų?

Gumos ir cino yra ir kitur, tik ten jis kiek daugiau atsieina, taigi, mažiau pelningas metalo ir gumos trustams. Bet juk niekaip negalima pateisinti karo vien dėl kieno nors didesnio pelno.

Pirmiau bandyta aiškinti, kad Indokinija esanti "strateginė vieta pasaulio laisvės gynimui", bet tai atmeta ir laikraščiai, kurie abelnai remia Republikonų Administracija.

Dabar jau brutaliu atvirumu pripažįstama, kad Amerikos armija norima siūsti apsaugojimui "geriausių pasaulyje cino ir gumos resursų." — Vilnis.

—o—

### Barakuose

Vakarų Vokietijos valdžios leidžiamas "Butelinas" skelbia, jog šiuo metu toje Vokietijos dalyje randasi dar 470,000 pabėgėlių. Tarp jų yra 26,900 pabaltiečių.

Tame leidinyje nepasakoma, kiek ten galėtų būti lietuvių. Bet galima spėti apie 15,000.

Daugelis jų gyvena barakuose ir prastai maitinasi.

Laikas jiems apsispręsti ir grįžti savo tėvynėn. Kurie grįžo, tie laimingai savo šalyje įsikūrė.

Vakarų Vokietijos mieste Hambrege išėinas savaitraštis "Die keit" rašo, kad tarp

pabėgėlių yra apie 200 buvusių raudonarmiečių, kurie dezertyravę į vakarinę pusę, tikėdamiesi gauti geresnes sąlygas.

Dabar tie dezertyrai esą baisiai nusivylę. Nes jie, kaip lemonai, buvo išspausti ir dabar palikti barakuose pusbadžiai gyventi. Daugelis jų keikia Ameriką ir norėtų grįžti Tarybų Sąjungon, nepaisant to, kad jiems už pabėgimą iš armijos grėsia 25 metų kalėjimas.

Jie dabar matą, kad Amerika, kviesdama pabėgti ir žadėdama jiems rojų, dabar baisiai juos apgavusi. — Grigiškis.

—o—

### Istorija Pasikartoja

Po to, kai Vietnamo liaudininkai visai nugalėjo francūzų jėgas Dien Bien Fu tvirtovėje, prezidentas Eisenhoweris pasiuntė telegramą Francūzijos vyriausybei. Toje telegramoje jis apgailestavo, kad nebuvo minima tvirtovė išlaikyta, bet sykiu suteikė pagarbą "narsiai kovojusiems" francūzams ir jų legionieriams, juos iškeldamas į pačias padanges, kaip didžiausius karžygius.

Toliau prezidentas atžymėjo, jog šis Dien Bien Fu pralaimėjimas esąs laikinas pralaimėjimas, kuris galįs apvienyti francūzus ir jų talpinkus pilr am laimėjimui ateityje.

Šis Eisenhowerio pareiškimas, atrodo, turi didelio panašumo kitam pareiškimui, kuris buvo rašytas 173 metų atgal. 1781 metų spalio 20 d. Austrijos imperatorius Jozapas II parašė panašų pareiškimą Anglijos karaliui Jurgiui II ta proga, kuomet Wassingtono vadovaujamos amerikiečių jėgos nugalėjo Anglijos karines jėgas Yorktowne. Austrijos karalius tada rašė:

"Visas pasaulis yra įkvėptas garbingu generolo Cornwalliso ir hessiečių laikymusi Yorktowne. Narsi Cornwalliso kova iki karčios pabaigos visada bus laisvojo pasaulio kovos simboliu prieš amerikiečius sukilėlius ir amerikine agresiją. Šis tai tik laikinas sumušimas, bet galutinose pasekmės, aš neabejoju, bus pergalė už garbingą tikslą, kurį jūs ir aš giname."

Kaip 173 metai atgal amerikiečiai kovojo prieš Britanijos imperialistus ir pergalingai laimėjo savo kraštui nepriklausomybę, taip šiandien Indokinijos liaudis kovoja už savo krašto nepriklausomybę.

Kaip anaisiais laikais karaliai, "laisvojo pasaulio" vardu, padėjo anglams prieš amerikiečius kovoti ir amerikiečius skaitė agresoriais, taip ir dabar karaliai ir prezidentai, irgi "laisvojo pasaulio" vardu, taip pat lygiai krikštija Indokinijos kovoto-

## ŠYPSENAS

### Nauji Modeliai

Dantistas akis išvertė pamatęs sąskaitą už pataisymą jo automobiliaus.

"Aš apalpsiu!" sušuko jis. "Jūs praleidote tris valandas, o žiūrėk, kokia sąskaita. Jūs uždirbate daugiau per valandą, negu aš per dieną!"

"Galimas daiktas", pradėjo aiškintis mechanikas. "Bet aš galiu paaiškinti kodėl. Jūs, gydytojai, nematote, kad mechanikai turi sužinoti smulkmenas net kelių modelių kiekvieni metai, o jūs visuomet bandote sutaisyti tą patį seną modelį."

—o—

### Greitai Išsisprenė

Vieną dieną į teismą buvo atvestos šešios moterys, kaltinamos kėlus didelį triukšmą laike savo barnių. Kada buvo pašauktos liudyti, jos kalbėjo visos vienu kartu ir teisėjas niekaip negalėjo suprasti, ką jos sako.

Netekęs kantrybės, jis sudavė kujeiliu į stalą ir paprašė jas nutilti.

"Dabar prašau pačią seniausią jūsų tarpe pradėti", tarė jis.

Ir nebeatsirado norinčių kalbėti.

—o—

### Jis išsimiega

Konduktorius priėjo prie vieno muzikanto, kurs prašytai grojo laike pratimų.

"Tamsta išrodi gana gerai. Matyti neblogai gyvenai."

"O, aš turiu daug dadbo. Be grojimo orkestre, aš groju kvartete, mokinu kitus groti ir groju ant radio", pasiaiškino muzikantas.

"Ištikro?" stebėjos konduktorius. "O kada jūs miegat?"

"Laike pratimų", atsakė muzikantas.

jus.

Istorija, vadinasi, pasikartoja. — Laisvė.

—o—

### Ir Jis Yra Profesorius

Clarence Manion, Notre Dame Universiteto profesorius sako, "8 iš 10 K. Markso prisakymų" Komunistų Manifeste, jau pilnai ar dalinai priimti Jungtinių Valstijų valdžios.

Tai yra daugiau kaip pailka. Tai yra akių dūmimas.

Ir konservatyvūs ADF vadaidai laiko Eisenhower ministrų kabinetą milijonierių klubu, savus reikalus pirmoj vietoj laikančiu.

Antra, Komunistų Manifeste nėra jokių prisakymų. Matyti pats Manion nėra skaitęs to manifesto.

Ko gero galima tikėtis iš studentų taip mokinamų? — V. Andrusis.







# Iš Dipuku Spaudos

## Ne Nepasitikėjimas

Tėviškės Žiburiai gegužės mėn. 20 dienos laidoj skundžiasi, kad nesutampa naujieji ateiviai su senaisiais ateiviais.

"Senosios ir naujosios imigracijos susigyveno ir imo klausimas jau kelinti metai labai gyvas ir vis neišsprendžiamas," rašo laikraštis. "Atvykusi masė naujų ateivių pasirodė labai energinga, kaikuriais atžvilgiais žymiai pažėgesnė už senąją išeiviją, atrodė, kad tai galės būti labai teigiamas reiškinys, kad viešojo lietuviškoji veikla tik įgaus naujo impulso, o gavo si liūdnį vaisiai. Kai naujieji ateiviai pradėjo triukšmingai dominuoti viešumoje, senųjų dauguma pasitraukė, kaip pav. atsitiko Kanadoje, arba susidarė dviem skirtingais keliais einančios grupės, kaip JAV. Abieji tokie patys lietuviai, tokie patys patriotai, taip pat nori dirbti tautos reikalui, bet kažkodėl negali susikalbėti ir tiek."

Toliau, aiškindamas priežastis, laikraštis išvedžioja:

"Kas gali sakyti, kad lietuvių bendruomenės organų sudarymas nėra didelis ir būtinas reikalas, tačiau štai JAV to pasiekti nepavyksta svarbiausia dėl to, kad didelė dalis senosios imigracijos veikėjų laiko tai 'dipukiška' idėja, galinčia pakenkti esamai organizacijai struktūrai. Kaip tai galėtų pakenkti, dar niekas nepajėgė nurodyti, bet toks jau pasiteisinimas, kuris ištikrųjų yra kilęs iš dviem keliais einančių imigracijų nepasitikėjimo gelmių. Kažkokio nepasitikėjimo vistiek yra, nors apie tai paprastai nekalbama. O šitas nepasitikėjimas yra nelaimė, nes dėl jo tam tikra dalis lietuviškosios išeivijos išsijungia iš savo tautiečių masės ir nueina vėjuotais keliais."

Nesutapimas naujųjų ateivių su senaisiais negali būti išaiškinamas koku tai nepasitikėjimu. Juk nei vieni, nei kiti nesitaiko apvogti vieni kitus. Taipgi neteisėybė, kad senieji ateiviai nelimpa prie naujųjų dėl pastarųjų perdeldelio nudavimo tremtiniais. Priežastys yra daug gilesnės.

Žmonių santykius nustato politika, kurią nustato žmonių visuomeninė padėtis. Seni kanadiečiai ir amerikiečiai milžiniškoje didžiulioje yra darbo žmonės, daug vargo matę, grūmęsi už savo būvį. Naujieji ateiviai yra buvę, nors ir ne visi, kitokioje padėtyje. Tad nors šiandien jie kitose sąlygose, jų dvasia labai skirtinga. Ji labai skiriasi ne tik politiniuose reikaluose, bet ir asmeniniuose reikaluose. Kai senųjų tarpe, ypač darbo žmonių tarpe, vyrauja

demokratiškumas, draugiškumas, nepaisant skirtumų pažiūrose pasauliniais ir tikėjimo klausimais, tai naujųjų tarpe vyrauja pasipūtimas, valdininkiškas nusistatymas, įgytas prie fašistinės Smetonos valdžios, žymiai atskiestas hitlerine propaganda pabėgime.

Politiniai skirtumai visiems gerai matomi, bet asmeniniai skirtumai taipgi gerai pastebimi. Reikia pasakyti, kad tų pačių naujų ateivių tarpe jie nepuikiaus. Labai gerai tą charakterizuoja tuose pačiuose Tėviškės Žiburiuose tūlas B. Stundžia. Jis sako:

"Kol kas negalima sakyti, kad mūsų šiamis čia labai sektųsi. Be vieno antro, dauguma namus įsigijo (tūlas net prabangių), kambarius gražiai apstatė, naujausiais automobiliais važinėja, kai kurie į pelningus verslus išėję, o dar kiti į 'baltaapykakių' darbus išsimušo. Rodos, taip ir gyventume, tėvynės laisvinimu, jaunimo auklėjimu, savitarpine šalpa ir kultūrinio lygio kėlimu besirūpindami.

"Gal taip ir būtų, bet va nelemtai vėl atsinaujino tie 'poniški' laikų prisiminimai, kada Kuntaplinskienei įsigijus avies kailius, būtinai Tamara Šiaudiniene turėjo pirkti šermonėlį, kadangi jos vyras viena kategorija aukščiau stovėjo, be to prieš karą 'šafioru ant Kavkazo' buvo.

"Pagyvenę vyrai susiėję dažnai pradeda šnekas '... kai aš buvau apskrities viršininku...'. Na ir prasideda pagyrai, atrodo, kad eilinių piliiečių Lietuvoje ir nebuvo: policininkas pasidaro kapitonu ir nepamiršta pasakyti, kad su Smetona triušius medžiojo, tūlas vertelga pasirodo buvęs dideliu turtuoliu, beveik kertiniu asmeniu, be kurio rodos Lietuva negalėjo gyvuoti, kiekvienas ūkininkas, be abejo, tik dvarą valdė.

"Neatsilieka ir jaunimas — vyriokas tik trečią dešimtį varęs giriasi buvęs kuone svarbiausias pogrindžio ramstis, o kiekviena mergaitė būtinai baigusi gimnaziją.

"Vienokiais ar kitokiais sumetimais sudaromi kelių šeimų rateliai, kur kelios susibūrusios kumutės šnairuoja į kaimynes, apkalbant jų apsirengimą; elgėsi, praeitį. Ir kiekviena kumutė stengiasi susidraugauti su kita stovinčia geresnėje padėtyje. Žinoma, pagal jos vyrą, t. y. pritapti prie vietinės 'grietinės'. Kitos gi labdaros priedangoje ieško sau pigios reklamos.

"Tuo tarpu vyrai, kurie šalia duonos kasdieninės dar ir garbę vertina, stengiasi išsi-



Norvegų prekinis laivas Veslejele įstrigęs Toronto jantkoje prie aerodromo. Jei kiek, tai jis būtų sutriuškinęs gazolino stotį ir veikiausiai parė.

## Iš LLD KVK Raštinės

### Darbymetės Atbalsiai

Siemet gegužės mėnesio Lietuvių Literatūros Draugijos sustiprinimui darbymetė Kanadoje kiek gyviau pravedama. Jau eilė kuopų pirmiau atsiliepė prisijunčiant darbymetės rezultatų, o laike praeitos savaitės gražiai atsiliepė LLD 15 kuopos draugai iš Port Arthur, Ont. Jie per P. Kunčį prisijuntė \$53.00 aukų dėl Draugijos gynybos, po \$6.00 dienraščių "Laisvės" ir "Vilniaus" parmai ir \$4.00 Liaudies Balsui.

Draugijos gynybai aukojo: A. Tamosaitis \$4.75; A. Pilakis \$3.75; A. Stankevičius, J. Legas, J. Juodzevičius ir F. Imbrose po \$3.00; J. Karonas, J. Sargautis, F. Tumėnas, F. Šlapelis ir K. Rudinskas po \$2.75; P. Kunchys, J.

mušti į pirmaujančias vietas visuomenėje, visur viešai rodytis, pasakyti bet kokią ugningą kalbą, atseit, taip ruošiasi grįžti į išlaisvintą Lietuvą, kuriai reikės 'patyrusių' žmonių ir kur bus paskirta jam atitinkama vieta."

Nežinome, kiek teisingai B. Stundžia apibūdino savo draugus, bet jis duoda gražų vaizdą jų dvasinio stovio. Jis yra svetimas didžiuliai Amerikos ir Kanados lietuvių. Jis atvežtas iš smetoninės Lietuvos.

Jei pačių naujųjų ateivių yra tokia padėtis, tai kaip gali būti sutapimas su senaisiais, kuriems tas visai svetimai.

Sklenys, J. Lasinskas, W. Zaliaduonis ir A. Zaluba po \$2.00; W. Rozele ir A. Bartelis po \$1.75; S. Stankevičius, K. Dimsa ir W. Staypis po \$1.00; J. J. Puras ir W. Kurila po 75 ct. Dienraščiui "Laisvei" ir "Vilniai" paaukojo po \$5.00 iš kuopos išdo. taipgi J. Stenelis papildė dienraščiui auką, paaukodamas po \$1.00.

Draugas P. Kunčys, prisijungdamas aukas laiške praneša, kad darbuojasi narinių duoklių iškolektavime ir tikimasi, kad laike gegužės mėnesio jie užbaigs tą reikalą.

LLD 100 kuopos nariai, Timmins, Ont., jau pilnai pasimokėjo duokles už šiuos metus. Prisiunčiant duokles prisijuntė ir nuo F. Paliliunc \$1.00 aukų dėl Draugijos gynybos.

Montrealiečiai, LLD 137 kuopos nariai irgi gražiai atsiliepė. Jų kuopos sekretorius prisijuntė gražų pluoštą duoklių ir vėl aukų Draugijos gynybai. Aukojo: Draugas \$2.00; J. Čeponis \$1.45; P. Nakas ir J. Taruška po \$1.00 ir vienas rėmėjas paaukojo smulkiais.

Siuo tarpu kiek silpnau eina literatūros platinimas LLD yra išleisus ir leidžia labai gerų knygų. Svarbu, kad išleistos knygos pasiektų lietuvių darbo žmones. Pagyviname ir knygų platinimo darbą.

LLD K.V.K. Sekretorius

## Liaudies Balso Piknikas Bus Įdomus ir Gražus

TORONTO. — LLD 162 kuopos susirinkime išrinktas platus komitetas priruošimui Pietinės Ontarijos lietuvių Liaudies Balso metinid pikniko, kuris įvyks birželio 27 d., visu smarkumu darbuojasi.

Nuoširdžioji LB budavotoja E. Laurusevičienė suorganizavo ir pradėjo kontesto pravedimą Toronte ir dabar su Toronto Lietuvių Moterų Klubo narėmis darbuojasi garbės stalo priruošimui.

Torontiečiai LB rėmėjai nominavo dvi kandidates į pikniko žvaigždes, būtent: Florence Goberytę ir Helen Račytę. Iš Hamiltono A. Petronis pranešė, kad ten nominavę Mirką Kubilytę. Windsoriečiai per ten lankiusius draugus S. Zostautą ir P. Gutauską pranešė, kad ir jie deda pastangas nominuoti savo kandidatę į pikniko žvaigždę.

Į prisiminimą biznieriems reikalu paremti Liaudies Balso pikniką su aukomis ar dovanomis, pirma dovana vertės \$2.00 guta per E. Laurusevičienę nuo Sipper's Drug Store, 1230 College St., Toronto. Yra pranešimų, kad pas pikniko ruošėjus yra ir daugiau gautų aukų ar dovanų dėl LB pikniko.

Tie draugai ir draugės, kurie dar neprisidėjote su darbu, auka ar dovana dėl pikniko, prašome pasistengti pasidaruoti ar paremti. Aukos ar dovanas galite priduoti ar prisiųsti L. Balsui. **Pikniko Komitetas**

## Tikėsit, Ar Ne?

Indijoje yra 60,000,000 bedarbių. Tai beveik šešta dalis visų gyventojų.

Proporcionaliai imant, Kanadoje turėtų būti 2,500,000 bedarbių, o Jungtinėje Vais-tijoje 26,500,000 bedarbių.

Indijos gyventojų skaičius, nežiūrint trumpo žmonių amžiaus, per praėjusius 10 metų padidėjo 42,000,000.

Kas bus, jei jis ir toliau augs tokiu tempu,

Hollywoodo filmų kompanijos kerta savo darbininkams algas.

Republic filmų studija pranešė, kad visi samdiniai, uždirbą virš \$300 per savaitę, įskaitant aukštusius egzektuvus, sutiko nusimūštą algas 10 procentų.

Jack Trotier buvo užmuštas to paties laiveio, kuriame jis plaukiojo.

Jis pasukęs per staigiai ir išvirtęs, o paskui laivelis be vairuotojo pradėjęs plaukti ratu ir užplaukęs ant jo.

Tas atsitiko netoli Tim-minso.







# Kas Reikia Žinoti Apie Akis

Rašo Dr. J. F. Borisas

## Ką Bendro Turi Nervų Sistema su Akimis?

Žmogus, sekdamas kasdieninį gyvenimą, žino, kad yra kažin koks ryšys tarp reiškinų, kurie įvyksta mūsų sąmonėje ir tarp reiškinų, kurie įvyksta mūsų organizme. Pavyzdžiui, kada mes turime gėdos jausmą, tai mes raudonuojame, mūsų akys taipgi darosi skubesnės, mainosi tankiau, kraiposi į visas puses, tartum jos atjaučia gėdos jausmą. Gi akys atlieka tik mechaniską darbą. Gėdos jausmas yra psichinis reiškinys ir todėl raudonavimo priežastis atsiranda mūsų kūne.

Tiesa, tas daug priklauso nuo tam tikro psichinio stovio, kuriame mes randamės. Nervų sistema po kaušo uždanga yra galvos smegenynas su įvairiomis jo dalimis. Nuo galvos smegenyno prasideda nugaros smegenynas, o nuo nugaros smegenyno prasideda žemutinės nugaros dalys. Nuo nugaros smegenyno prasideda kiti siūlai, kurie praeina tarp nugarkaulių ir išsilieja po visą kūną. Tie siūleliai išsišakoja, pasikliau plonučiais, paprastai akiai nematomais siūleliais eina po įvairius organus. Dalis jų eina į raumenis, dalis į gyslas, dalis į akis, dalis į nervus ir šiaip būna išdirbta protoplazma. Per gyslas skystimas teka, o tame skystime randasi protoplazma, per kurią nervai plaukioja po visą mūsų kūną, tartum laivai per jūras. Akių nervai randasi daugiausia viršuje, todėl net ir dulkė kuomet užkrinta ant akies, suerzina visą kūno sistemą ir sykiu visus žmogaus nervus.

Nervų sužeidimas panašiai išsiplečia, kaip elektros srovė, tik žinoma apie dešimtis milijonų kartų mažesnis greitumas, negu kad elektros

srovė. Žmogaus laimė yra tame, kad išiekvotą medžiagą pavaduoja kita. Kraujo indai išnešioja medžiagą, kuri turi būti pagaminta iš maisto. Užtat maistas yra labai naudingas dėl žmogaus visų kūno dalių. Tik iš gero maisto nervų gyvybė veikia gerai ir turi gerą jėgą.

## Ar Galima Perdėti Akis Iš vieno Žmogaus Kitam?

Atsakymas: Šiuo tarpu randasi labai mažai tokių profesorų, kurie gali perdėti akį iš vieno žmogaus kitam žmogui. Jau buvo perdėta akis tai vienoje šalyje, tai kitoje. Tačiau ši technika dar netobuli.

Vyriausia bėda yra tame,

kad žmogaus akys susijungia su optiškais nervais per optišką kelią (Optic Tracts) su smegenimis per retiną, kuri randasi užpakalyje akies ir ant kurios vaizdai dėl regėjimo gaminasi ir būna perduodami. Kažangi nervai yra skirtingesni įvairaus žmonių amžiaus, todėl perdėta akis turėtų būti maždaug tokio pat amžiaus.

Viename atsitikime buvo perdėta maždaug taip. Vienam asmeniui buvo reikalinga jo akis išimti, kad išgelbėjus jo gyvybę, o kitam įdėti, kad jis galėtų regėti. Įdėta buvo akis vienam berniukui, kuris nieko neregėjo. Berniukui akis buvo prirodyta ir jis galėjo regėti, jis auga ir gyvena Birmingham, Anglijoje. Tačiau jo akis yra sena, presbijopiška, ir tas berniukas turi nešioti dubeltavus akinius, taip lygiai, kaip senas žmogus. Kaip

ilgai toji akis jam tarnaus, tai žinoma parodys ateitis.

## Kaip Ilgai Gali Tarnauti Pagamintos Akys?

Atsakymas: Pagaminta iš stiklo akis gali tarnauti dėl dailės apie porą metų. Po poros metų tokia akis darosi nešvari. Ašaros ją po biski sugadina. Plastiška akis gali laikytis daug ilgiau.

Daabar mūsų šalyje randasi tūkstančiai žmonių, kurie turi tik vieną akį. Daugelis kareivių per karą neteko vienos akies. Abu pasauliniai karai ir įvairi industrija, kuri dažnai nebūna gerai aprūpinta, yra vyriausia

priežastis akių sugadinimo. Taipgi ir girtuoklystė, vėžio liga prisideda. Užtat dėl pagražinimo reikalinga mechniška akis.

## KANADO NATVYKO 1,000,000 ASMENŲ

OTTAWA. — Po karo Kanadon atvyko jau 1,000,000 asmenų iš įvairių šalių kaip imigrantai. Ta skaitlinė buvo pasiekta apie vidurį gegužės mėnesio.

Vien olandų atvyko virš 100,000.

Daugiausia pribuvo iš Britanijos, anglų, škotų, airių ir kitų.

## Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinių Apšildymą  
Atliekam Kitus Plumberio Darbus  
Darbas Garantuotas — Pricinama Kaina  
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191  
TORONTO

## B. W. Miller & Company

Didžiausia Gėlių Parduotuvė

Gėlės dėl visų įvykių — vestuvių, parengimų, laidotuvių ir t. t.

1961 Dufferin St. OL. 1101  
Toronto

## OLD COUNTRY MEAT MARKET

WHOLESALE & RETAIL

Dėl kasdieninio naudojimo, piknikams, baliams ar vestuvių pokyliams didelis pasirinkimas visokios šviežios ar rūkytos mėsos paruošiamos vietoje, taipgi dėl visokių kitų maisto produktų prasome kreiptis:

444 Queen St. W. EM. 4-4881  
(Arti Spadina) Toronto

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

## Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0681

Lietuviška Valgykla

## UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

## Elora Flower Shop

396 College St. RA. 5459

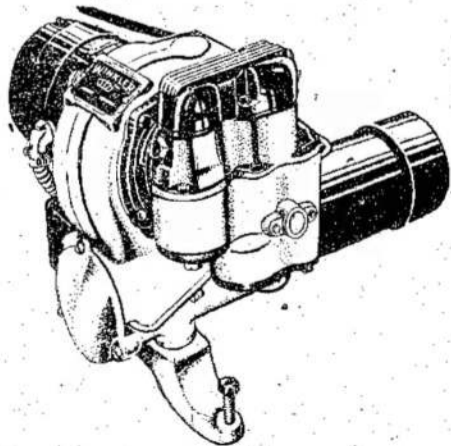
RA. 4228

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: OR. 4175

## WINKLER'O žemo Spaudimo Oil Burner'iai

Yra Geriausi Pasaulyje



- Sutaupo iki 25% aliejaus
- Degina visų rūšių aliejų
- Mažiau kainuoja aptarnavimas
- 24 mėnesiai išsimokėjimui
- 10% pigiau Liaudies Balso skaitytojams
- Taipgi dedame ir kitų išdirbysčių Oil Burner'ius

Garney & Co.  
15 BARTON AVE.

Toronto, Ontario  
Tel.: ME. 2554

## Yorke Brothers Funeral Chapel

Erdvi Kopyčia ir Jaukūs Kambariai

2357 Bloor St. W. LYndhurst 5241  
TORONTO



## I. ERENBURGAS

## AUDRA

(Tąsa)

Svintant rusai vėl paleido vraganinę ugnį. Kone tris valandas netilo jų patrankos. Paskui Tarakonas išvydo tolimoje rusų tankus. Kodėl taip silpnai veikia prieštankinė artilerija? Danguje tikrai raudonieji, nebematyti mūsiškių... Tame, kas darėsi, buvo netvarka, ir tatau jaučino Tarakoną. Jis įsakė automatiniškams įsigūžti į urvus — jeigu raudonieji įlįs į tranšėją, tegu šaudo į kijas...  
O po pusvalandžio Tarakonas šaukė: "Nėšdinkitės!".  
Pulkininkas Gableris kalbėjo telefonu generolui Griumi:

— Kaip aš begaliu atsilaikyti, jei kuopose beliko po trejetą ar ketvertą vyrų!..

Nulijo šiltas vasaros lietus. Paskui vėl švystelėjo saulė. Lašai blizgėjo lapuose. Richteris atsiminė, kaip Hilda verkė stotyje. Moterys turi uoslę, jos jaučia nelaimę kaip katės.

— O —  
Smarkų lietu, kai pasaulis tapdavo tamsiai mėlynas, pakelsdavo akinamai skaidrios valandos. Rodos, niekuomet Minajevus nėra matęs tiek gėlių — katilėlių, levažandžių, ramunių, gvazdikų, kupolių. Jis pagalvojo — tai rojus; ir pačiam pasidarė juokinga — geras rojus, vakar vos nepašovė automatiniškas, naktį velniai žino, kas buvo, fricai pamėgino atsiminti šitą prakeiktą kaimelį, paleido du "tigrus"... O gėlės lyg niekur nieko, tebežydi...  
— Kur batalijono vadas?  
Takelis isirėmė į tankumyną; seržantas rankomis draskė į šalis šakutes.  
Vakar galų gale jie užėmė šitą kaimelį. Operacija buvo paini, Minajevus juokaudamas kalbėjo: "Pulko apimties Kanai". Kai mūsiškiai tankai prasiveržė į tarpukaimę, batalijonas, kuriam vadovavo Osipas, pradėjo šturmuoti kaimą, esantį ant aukšto upelio kranto. Vokiečiai jį gerai buvo sustiprinę. Papulkininkis Medviedevas metė Minajevo batalijoną į sparną — jie turėjo mišką pasiekti tarpukaimę ir atkirsti vokiečiams kelią. Į kaimą jie įsiveržė iš pietų; vokiečiai iki vidudienio priešinosi — užsislėpė ant aukštų. Kapitoną ir šimtą kareivių paėmė į nelaisvę; atrado majoro lavoną.  
Pamatęs Osipą, Minajevus ėmė juoktis:

— Aš žiūrėjau prieš karą amerikiečių filmo, ten buvo pabėgęs katogininkas — visiškai toks, kaip tu...  
Osipas buvo tirštai dulkių

nupudruotas; apžėlė barzda; akys degė iš nuovargio, jis gvergzdė, kaip persilakęs — visas šitas dienas tekdavo rėkti, toks buvo dundesys. Jis pabraukė ranka per veidą:  
— Nuostabu, kodėl barzda želia greičiau, kai kas nors atsitinka?  
— Galiu moksliskai paaiškinti — kai kas nors atsitinka, tu nustoji skutėtis. Tuojau atves kapitoną, irgi gerokai apžėlęs, bet jo fizionomija greičiau nederlinga, o tavo augmenija atogražinė, dar kokie du ar trys pasipriešinimo mazgai, ir tu iš katogininko pavirsi patriarchu.  
Kovotojas atvedė belaisvį kapitoną. Tai buvo kadrinis karininkas apie keturiasdešimt metų amžiaus, turįs ordinų už Prancūzijos kampaniją, už keturiasdešimt pirmųjų rudenį. Buvimas nelaisvėje neatsiliepė jį jo povyžą. Jis atsakinėjo mandagiai, bet santūriai. Kai tardymas buvo baigtas, jisai kreipėsi į Osipą:  
— Pone majore, ar galiu aš jus paklausti?  
— Prašau, — atsakė Osipas.  
— Man nėra tekę kalbėtis su rusų karininkais. Aš manau, kad šitą puolimą jūs įvykdėte labai mokamai, mane domina, kur jūs išėjote karo mokslus?  
Osipas nusišypsojo:  
— Prie Stalingrado...  
Kai belaisvį nuvedė, Minajevus ėmė juoktis:  
— Jis žiūri į tave — katogininkas, o jį nelaisvę, tarp kitko, jį paėmė. Štai jis ir mano, kad tu esi baigęs karo akademią, raudonasis Klauzevicas. Ar žinai, kas nuostabu: mūsiškiai — tikri kareiviai. Nuvargo, keikia, viskas jiems be galo įgrįso, o kariauja nuostabiai. Šiandien aštuonis fricus atvilko, pakėlė tokį ermyderį, jog fricai nutarė — mažų mažiausia batalijonas. O maniškų buvo trejetas — šarapovas, kolektyvinio ūkio valstietis, ne traktorininkas, ne brigadininkas, paprastų paprasčiausias; Kločka, tartum buvęs virėjas, dirbęs vagykloje, virti nemoka, užtat valgo puikiai, o trečias lyg būtų kasininkas, lyg būtų vagis, aš dar kaip reikiant nepermatu, jisai mikna, o man nėra kada baigti klausyti. Jiems pasidavė feldfelbis, tu pasižiūrėtum į jį — dešimt metų kariuomenėje, keturi ordinai, plaukai ežiuku, ne kalba, o šūkauja visa gerkle, tartum jisai — fon Paulius... Atvirai kalbant, fricai išsikvepia.  
Osipas atsiminė šituos miškus šaltą, tamsų ketu-

riasdešimt pirmųjų rudenį, plentą.  
Jis slinko tuomet nuo Briansko; kariai išsilakstydavo. Priėjo Bolchova, o ten vokiečiai. Kalbėjo, tartum vokiečiai esą ir Tuloje. Niekas nieko nežinojo. Ant kelio stovėjo generlas, keikėsi šlykščiausiais žodžiais, ir lyg niekur nieko — vyrai nė nesustojo...  
Kovojame dėl Oriolo, tai Rusijos centre, trys šimtai kilometrų nuo Maskvos, o įspūdis toks, tartum priename valstybės sieną. Kvaila, žinoma, nes mūsų nuostoliai dideli. Oriolo dar nesame paėmę, ir vis dėlto įspūdis, jog klausimas yra išspręstas, belieka baigti žaisti partiją. Minajevus sako: "Fricai išsikvepia". Po šimts velnių! Kovoja atkakliai, kabinasi už kiekvieno kauburėlio. Svarbu ne vokiečiai, mes pakitome. Prieš metus kariavome, kaip nugaravę, o dabar ramiai, tiksliai...  
— Tiksliai kariaujam, šitai yra svarbiausia, — tarė Osipas Minajevui.  
Jiedu drauge nuvažiavo pas pulko vadą. Vėl nulijo smarkus lietus. Seniai bėra buvusi tokia lietinga vasara. Šamysai šūkaudami, kovotojai tempė iš purvo įklimpusį sunkvežimį.  
Pasirodė "rėmai".  
— Greičiau! Tuojau atskris...  
Visi buvo šlapi nuo lietaus ir nuo prakaito. Vokiečiai numėtė apie dešimt bombų ant miškelio. Minajevus tarė, tartum jų kalba būtų atsitiktinai nutrūkusi:  
— Kuo čia dėtas tikslumas? Aš tau sakau, kad jie išsikvėpė... Ar atsimeni pirmąją vasarą? Kiekvieną mašiną vaikėsi. Kad tik kas, tuoj smigdavo... Dabar jis ir danguje klumpa... Žiūrėk — mūsiškiai!..  
Devyni bombonešiai, "jaku" apsupti, skrido į pietus.  
— Gražu, — tarė Osipas.  
— "Tigro" nori pasižiūrėti? Tai arti — kilometras į šalį. Sinelnikovas pašovė...  
"Tigras" atrodė menkai: krūva geležies. "Pataikė į benzino baką", tarė Minajevus. Aplinkui nieko nebuvę, gėlės, daug gėlių, idilė...  
Osipas ir Minajevus nuėjo į komandavimo punktą. Tarp lazdynų krūmų ant dėžės sėdėjo papulkininkis Medviedevas ir labai garsiai knarkė. Paskui jis pramerkė akis ir ėmė purtytis, tartum būtų išlindęs iš upelio.  
— Reikia prasimušti į plentą. Generolas Ignatovas skambino — vokiečiai išgabena iš Oriolo į Karačevą...  
Jie ilgai žiūrėnėjo žemėlapi. Raudonos strėlės buvo apjuosusios Oriolą; viena iš apachios veržėsi Kromų link, kita ėjo nuo Mcensko, trečia nuo Blochovo; buvo ir tokia, kuri užsilenkdama ėjo nuo Stanovoj Kolodez į žiemius; dar viena, tiesi, smeigėsi į

plentą.  
— Reikia išeiti prie Chotincio, — kalbėjo Medviedevas. — Žinoma, dalykas nelengvas — miškas baigiasi, atvira vietovė, smarkiai sustiprinę... Kaimynas gerai nužygiavo...  
— Gurovas?  
— Ne, aš kalbu apie Petriakovą.  
Po pusvalandžio atvažiavo pionierių iš Petriakovo ūkio. Tai buvo Sergiejus. Jis pasakė, jog pionieriai galį laiduoti perėjimą ir Medviedevui. Sergiejus sėdėjo prie žemėlapiro, vedžiojo sulaužytu pieštuku:  
— Štai čia... Ir čia... Kad taip parūkyti...  
Papirosų niekas neturėjo. Medviedevas davė tabako; suko laikraštį... Paskui Medviedevas papenėjo mėsos konservais. Osipas ir Sergiejus įsikalbėjo; paaiškėjo, kad vasario mėnesį abiejų būta prie Kataržos.  
— Na, ir bombardavo jis šitą Kataržą!..  
Jeigu Osipas būtų pasiskę pavardę, gal būtų, Sergiejus būtų atsiminęs, kaip Valia jam pasakojo apie saviškius Kijevo bičiulius, apie "Pikviko klubą", apie aikštingą Rają, kurios ilgos blakstienos ir nuobodus vyras. Bet Osipas nepasiskę savo pavardės, ir juodu bičiuliškai šypsojosi vienas ant ram tikrai dėl to, kad abudu yra buvę Ruskij Brod, o paskui Kataržoje ir štai susitiko prie Chotincio...  
Sergiejus nuvažiavo pas Petriakovą. Po trijų valandų jo pionieriai šliaužė, priglusdami prie šlapios žemės, — vokiečiai buvo paleidę minosvaizdžių ugnį. Pionieriai dirbo čiuoptuvais ir žirkklėmis; buvo girdėti, kaip viela trekšė. Sergiejus jaudinosi ir todėl atrodė ypač ramus, net nesudrumsčiamas. Jis prieš tai buvo nemiegojęs dvi naktis, o miegas neėmė, tikrai degė veidai, ir delnai buvo karšti. Kai pionieriai laimingai sugrįžo, jisai liūdnei nusižiovavo ir atsigulė šlapioje žolėje. Netoliese buvo baterija, bet jis tuojau pat užmigo ir pramiegojo atakos pradžią.  
Kai Sergiejus nuvažiavo, Osipas tarė Minajevui:  
— Majoras, rodos, neištižęs... Dabar nuo pionierių daug kas pareina. Vakar Odincui susprogdino du tankus — blogai išminavo...  
— Tikrai jo išvaizda nekaršiška. — Minajevus nusišypsojo, atsiminęs Sergiejų, kuris stovėjo, apsilvilkęs permirkusia kariška palaidine, atlošęs galvą. — Panašus į Puškiną — skaito eilėraščius Deržavui. Yra toks paveikslas...  
— Tau visi į ką nors panašūs, — atsakė Osipas. — Aš — katogininkas, šitas majoras — Puškinas. Nagi, tu į ką panašus?

— Aš?... Greičiausiai į Lenskį, pirma, vakar fricas manęs vos nepašovė, nepataikė — iš karto jaučiama, jog ne Onieginas, antra, aš nešoku, o trečia, seniai išaiškinta, jog tu esi ledas, o aš liepsna...  
Apie tai, jog ryšininkė, kuri pastaruoju laiku labai rūpėjo Minajevui, vardu Olga, jis, suprantama, neprasitarė. O lia buvo drąsi, bet jos veido išraiška visuomet būdavo kiek išgąsdinta. Jeigu ne šitas pamišęs liepos mėnuo, tai Minajevus tikrai būtų pasakęs Olijai, jog ir kare atsitinka visokių dalykų. Bet ne lyrika rūpi... Jo jausmai pasireikšdavo tik tuo, jog jis dažnai rėkdavo: "tučtuojau eikite gulti, aš pats būsiu prie aparato"... Jis atsiminė išblykusių vaikišką jos veidelį, nubertą strazdanų auksu, ir pagalvojo: kai dėl Lenskio, tai aš be reikalo burbtelėjau — perdaug lengva nuvokti...  
Po dviejų valandų prasidėjo ataka. Jie pribėgo lomele ir igulė — vokiečiai paleido smarkią artilerijos ugnį. Osipo batalijonas turėjo dešinėje paimti nedidelę kalvelę, apžėlusią krūmokšniais. Diena buvo sunki. Vokiečiai atvedė naują pulką, kontratakavo, prisimušė ligi miško. Naktį Osipo batalijonas pasirodė esąs atkirstas. Svintant Minajevus vėl nužygiavo į priekį, Osipas smogė nuo aukštumos. Vienuoliktą valandą ryto vokiečiai pasitraukė į antrąją liniją.  
— Lėtai, bet tiksliai, — kalbėjo Osipas.  
Minajevus jį erzino:  
— Tau viskas "tiksliai". Sufricėjai, garbės žodis...  
— O —  
Sergiejus tapo santūresnis; gyvendamas su kitais tame dvasios nuogume, kuris atsiranda dėl mirties artumo, jis išmoko geriau permanyti žmones. Betgi jisai klydo manydamas, jog nebesas panašus į pirmąsį Sergiejų, — po išorės ramumu slėpėjo aistringumas, nekantrumas, staigūs vilties perėjimai į kartelį.  
Jam pasirodė, jog puolimas išsikvepia; trypiame vietoje... Ar nepasikartos tik vasario mėnuo? Tuomet tą patį kalbėjo apie Oriolą...  
Generolas Petriakovas tarė Sergiejui:  
— Artinasi jūsų laikas — upės...  
Sergiejus nesuprato. Kokios gi čia upės? Upeliūkščiai, kaip kad Vitebelė arba Rasvieta...  
Petriakovas šypsodamas pridūrė:  
— Desna, Dniepras. O ne trukus ir Visla...  
Sergiejus nusišypsojo — gal ir tiesa?... Aš juk sprendžiu tik iš to, ką matau — viena armija, net mažiau, Rikačiovo ūkyje aš, pavyzdžiui, nesu buvęs... Generolas ge-

riau mata Maskvoje Juokinga karą, žinoma, o noria pasitima, užnprasti, kdesimtu užtat jiebai, judėjSergiej komanda lįjoną nuvažiavo Lietus neto. Aplirverstos stulpai, vfrontės ir prie kurkol tebektikriau s pagalvoj terti iš s Sergiejus jo, buvo kuomet išdauzyta Mašina — Nėrferis.  
Sergie — Tav Staiga prancūzi — gret Prieš dv sakė, ka lyvaujan lo. Tuor kiečių g. atsimini prieš jo šitame r išvydo bintus, mergina čiu pard — dėl ka du.  
Soferi — Dr prašykil ir degal jau, kad ti...  
Lakūn i miškel rėjo kal gai darl atsiminė

— Aš žiūrėjau prieš karą amerikiečių filmo, ten buvo pabėgęs katogininkas — visiškai toks, kaip tu...  
Osipas buvo tirštai dulkių

— Aš žiūrėjau prieš karą amerikiečių filmo, ten buvo pabėgęs katogininkas — visiškai toks, kaip tu...  
Osipas buvo tirštai dulkių

— Aš žiūrėjau prieš karą amerikiečių filmo, ten buvo pabėgęs katogininkas — visiškai toks, kaip tu...  
Osipas buvo tirštai dulkių

— Aš žiūrėjau prieš karą amerikiečių filmo, ten buvo pabėgęs katogininkas — visiškai toks, kaip tu...  
Osipas buvo tirštai dulkių

Nr. 1  
riau mata Maskvoje Juokinga karą, žinoma, o noria pasitima, užnprasti, kdesimtu užtat jiebai, judėjSergiej komanda lįjoną nuvažiavo Lietus neto. Aplirverstos stulpai, vfrontės ir prie kurkol tebektikriau s pagalvoj terti iš s Sergiejus jo, buvo kuomet išdauzyta Mašina — Nėrferis.  
Sergie — Tav Staiga prancūzi — gret Prieš dv sakė, ka lyvaujan lo. Tuor kiečių g. atsimini prieš jo šitame r išvydo bintus, mergina čiu pard — dėl ka du.  
Soferi — Dr prašykil ir degal jau, kad ti...  
Lakūn i miškel rėjo kal gai darl atsiminė

C  
Dirb  
Darb  
89



niau mato. Mama rašo, jog Maskvoje nuotaika puiki. Juokinga — mes jaučiame karą, žinome, kuo jįsai kvepia, o norint jį pamatyti, reikia pasitraukti į šalį. Žinoma, užnugaryje sunku suprasti, kas yra paskutinės lešimt minučių prieš ataką, užtat jiems matomi mašta-gai, judėjimas, perspektyvos.

Sergiejus grįžo iš armijos komandavimo punkto: batalijoną nutarė permesti. Jisai važiuo "vilisu", permirko — lietus nesiliovė lijęs nuo ryto. Aplinkui griuvėsiai, apverstos mašinos, nuversti stulpai, vielos, įprastas pafrontės ruožo vietovaidis, prie kurio sunku priprasti; kol tebekariauji, nežiūri, ar tikriau sakant, žiūri, bet nepagalvoji; o tereikia žvilgterti iš šalies, apima ilgesys. Sergiejus apie nieką negalvojo, buvo liūdna, rodos, niekuomet nepasibaigs nei šitas išdaužytas kelias, nei karas.

Mašina sustojo.  
— Nėra alyvos, — tarė šoferis.

Sergiejus pažiūrėjo:

— Tavo žiedai praleidžia.

Staiga jis išgirdo kalbant prancūziškai. Jis atsigrižo — greta stovėta lakūnų. Prieš dvi savaites kažin kas sakė, kad "Normandija" dalyvaujanti mūšiuose dėl Oriolo. Tuomet imta laužti vokiečių gynybą, Sergiejui neatsiminimai rūpėjo. O dabar prieš jo akis iškilo Paryžius; šitame nelemente kelyje jis išvydo Konkord aikštės žibintus, obeliską, čilbančias merginas, tryškulį, laikraščių pardavėją; viskas atgljo — dėl kalbos, intonacijų, veidų.

Šoferis tarė:

— Drauge majore, jūs paprašykite juos alyvos, na, o ir degalų reiktų paimti, bijau, kad galime neprivažiuoti...

Lakūnai nusivedė Sergiejų į miškėlį; vienas būtinai norėjo kalbėti rusiškai, juokingai dargė žodžius; Sergiejus atsiminė, kaip Mado sakyda-

vo "k čortu pošliot".

Lakūnai juokdamiesi pasakojo, kaip į aerodromą atskriėjo bošas ir pakvaišo, išvydęs prancūzus, kaip rusų generolas atsiuntė jiems dovanų prancūziško šampano, pagrobto iš vokiečių, kaip jie šventė Liepos mėnesio Keturiolikąją. Juos stebino, iš kur rusų majoras taip gerai moka prancūziškai? O Sergiejus stovėjo ir šypojo: štai šitokią Prancūziją jis prisimindavo, drąsia, linksmą ir liūdną — buvo kartėlio lakūnų juoke, pokštuose — vakarykščiai jie neteko dviejų draugų.

— Jūs manęs nepažįstate? — paklausė Sergiejų aukštas juodakis leitenantas. — Jūs esate buvęs pas mano tėvą "Korbej".

Sergiejus sumišo. Jam kilo noras apsikabinti Lui, ir buvo gėda, jog jis negali nuslėpti susijaudinimo.

— Aš, matyt, būsiu apsirikišęs, — tarė Lui.

— Ne, ne! .. Jūs man atleiskite. Aš nesitikėjau...

— Mes čia nuo birželio pradžios. Numušėme trisdešimt bošų... Aš labai džiaugiuosi, kad jus susitikau — pirmutinis Paryžiaus laikų pažįstamas per visą šitą laiką.

Lui paklausė, kur kariavo Sergiejus, ir sužinojęs, kad Stalingrade, tarė:

— Aš svajoju ten patekti. Mes skaitėme Londone apie Stalingradą, negalėjome ramiai nusėdėti... O atvyme per vėlai — lapkričio mėnesį... Bet čia reikalai eina neblogai, kasdien palydime šturmuojamuosius lėktuvus (rusišką žodį "šturmovik" jis pasakė rusiškai, išėjo "stormovik").

Paskui Sergiejus paklausė, kaip Lui atsidūręs Rusijoje. Lui apsiniaukė: atsiminė sutriuškinimą, Bordo, pasiaikininimą su tėvu.

— "Zaidžiamojo karo" metu mus laikė Šveicarijos pasienyje. Aš išvykau iš Prancūzijos tuojau pat po kapi-

tuliacijos. Buvau Londone. Iš pradžių kariavau — beveik kasdien bošai bombardavo, o paskutiniuosius metus mes nieko neveikėm. Mums, prancūzams, tai buvo sunku...

— Kaip dabar Prancūzijoje? Juk ne visi susitaikė...

— Niekas nesusitaikė. Saugelė išdavikų... Vienas mūsų lakūnų pabėgo iš ten pereitą rudenį, jis sako, jog kasdien užmušą bošų. Ir pasipriešinimas auga. Jis sako, jog prancūzų negalima bepažinti...

Lui pradėjo pasakoti apie partizanų veikimą: pats to nepastebėdamas, jisai perdėdavo, vaidavo Prancūziją tokia, kokios jisai norėjo, kad jina būtų.

— Drauge majore, aš apsirūpinau. Benzinas puikus!

Metas keliauti... O Sergiejus dar nepasiklausė svarbiausiojo dalyko. Nejaugi Lui nepapasakos, kas yra atsitikę Mado? .. Bet Lui kalbėjo apie Savoijos frantirierius, apie "meserį", kuris "šmukšterėjo į debesį", apie šturminius lėktuvus — "vakas suniokojo bošų koloną Oriolo — Karačevo kelyje". Ir Sergiejus galiausiai pasiryžo:

— Ar jūs turite žinių apie saviškius?

— Mama mirė, kai aš dar tebebuvo Prancūzijoje. Jai teko matyti katastrofą, ir ji neatlaikė... Tėvas... Jūs jį pažįstate, jam sunku susigaudyti...

— O jūsų sesuo?

— Mado ištekėjo, aš šitai sužinojau atsitiktinai. Juodu Paryžiuje, dalyvauja pasipriešinime...

Sergiejus nebegalėjo sukaupti minčių. Jis negirdėjo, kaip šoferis ilgai murmėjo: "Aš pats žinau, jog žiedus reikia pakeisti, o kaip juos pakeisi, kad jūs kasdien vaikote?..." Paskui sutemo. Sergiejus norėjo pagalvoti apie Mado ir negalėjo, tik tai buvo su jaja, tartum jis ją būtų susitikęs miške. O kai pradėjo galvoti, susipainiojo, viskas užtvino iš sykio — atsiminimai, skausmas, džiaugsmas, įžeidimas, ir jeigu jį būtų paklausęs tą valandėlę, ar jis yra laimingas, ar sielojasi, jis nebūtų sugebėjęs atsakyti. Mado kitados dainavo:

Kary, tu savąją laimę radai,  
Kary, tu savo laimę praradai...

Pats nežinau — ar aš praradau Mado, ar atradau? Žinoma, atradau! Ji ne tik tai kad tebėra gyva, jina yra su mumis. Sunku tai įsivaizduoti — Mado pogrindyje. Vadinas, karas visur yra toks pat baisus... Kodėl aš abejoju Mado? Laikiau ją lepūnėle. Valandėlėmis ji man atrodydavo svetima. O jos būta arčiau manęs, negu aš maniau. Čia ne vien tai, kad ji pasikeitė ar kad toks laikas, aš pats pirma buvau ki-

toks, daug ko neišmaniau, sprendžiau pagal apvalkalą. O kare nėra nei paauksavimo, nei kiauto, viskas nuoga... Aš nesupratau Mado. Mylėjau ir nežinojau, ką myliu... Jeigu mudu susitiktumėme dabar, viskas būtų kitaip, atrastumėm reikalingų žodžių. Net ir be žodžių suprastumėm vienas antrą... Štai mudu ir susitikome šiam miškelyje, po visko — po persiskyrimo, abipusių įtariamų, po baisių karo mėginimų... Kai mudu pirmą sykį ėjome drauge, taip pat buvo medžių ir lijo lietus...

Vadinas, Mado ištekėjo. Užmiršo mane... Ne, aš einu iš proto, aš jai pasakiau, jog mudu niekuomet nesugebėsime būti drauge, vedžiau ir dabar pavyduiliauju... Gerai, kad ji susirado meilę, gyvenimą. Kodėl aš nepaklausiau, kas jos vyras? Gal būt, dailininkas, kaip ir ji? .. Dabar juodu kariuoja... Juodviem kur kas sunkiau — aplinkui taikaus gyvenimo iliuzija, abuojumus, išdavystė. Gera, kad tokiu laiku Mado nebe viena. Aš sakau "gera", o ką jaučiu? Tai kvaila, dar blogiau — šlykštu — pavyduiliauju... Ne, nenoriu! .. Aš turiu savo gyvenimą, Valią. Tai — praeitis... Reikia gyventi tuo, kas yra, kas bus.

Dabar jis mėgino atsipa-laiduoti nuo Mado ir negalėjo. Mašinos žibintai apšvietė šlapius medžius, ir Sergiejus jautė, jog Mado greta. Jis pagalvojo: baisu, kad viskas nebeįpataisoma! Niekuomet aš nesuprasdavau, kaip galima gailėtis praeties. Dabar suprantu — gaila ne to, ką esi padaręs, o to, ko nepadarėi. Kodėl taip atsitiko? Juk ne dėl to, kad būtų buvęs per mažą jausmų Rodos, labiau mylėti nebegalima... Mado, kai mudu skyrėmės, pasakė: "Niekuomet šito nebebus..." Tai buvo daugiau negu meilė, o kažin ko nebuvo — to, kas susieja, ir to, kas paprasta. Mado sakė,

jog kiekvienas iš mudviejų turėsiąs savo gyvenimą, o šitai nepraeisią. Ji viską suprato... Tai tiesa. Štai aš sužinojau, kad ji turi vyrą, ir man neskaudu. Aš turiu Valią. Bet tai — kas kita, nei aš nepasidariau neištikimas Mado, nei ji man. Tokiam dalykui negalima būti neištikimam... Dabar Paryžiuje naktis, lietus. Gal Mado eina siaurute gatvele kaip miške. O paskui ją sėlina vokiečiai... Bet vis dėlto kodėl mudu anuomet skyrėmės? Būta nesuprantamo prierašumo ir tokio pat nesuprantamo atsajumo. Majoras Šileika sakydavo "nebuvo lemta"... Bet juk likimas pareina nuo žmogaus. Tai fatalizmas... O gal ne? ..

Mašina sustojo.

— Tepalo nėra, — melancholiškai pareiškė šoferis. — O kad žiedus reikia pakeisti, tai aš pats žinau...

Sergiejus susijaudino: vėlu. Laimė, netrūkus šmėkšterėjo sunkvežimis; Sergiejus jį sustabdė. Po kelių minučių jis gyvai šnekučiavo su kovotojais; tai buvo artileristai; jie pasakojo, jog mūšiai vyksta Oriolo pakraštyje.

Netrukus dangus paraudo nuo gaisro. Visi šūkavo — taip baisiai dūndėjo. Sergiejus atsiminė susitikimą su Lui, ir jam pasirodė, jog tai buvę ne prieš keturias valandas, o be galo senai. Tik tai šakos su lietaus lašais, retkarčiais mašinos, žibintų nutviekstos, tepriminė jam Mado.

Vadinas, Oriolą iš tikrųjų paimsim... Sergiejus dabar galvojo nebe apie Mado, bet apie tas plačias upes, kurios priešakyje — Desna, Dniepras, Vislė...

(Bus daugiau)

**Palaikykite Tuos Biznierių, Kurie Skelbiasi LIAUDIES BALSĖ**

**ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY**  
Chesterfields, Studio Couches & Mattresses  
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi  
Darbas Garantuotas — Aprokavimas Nemokamas  
**899 Bloor St. W. Lombard 1438**  
prie Ossington Toronto  
Sav. John Kamichaitis

**TAYLOR'S REGENT SERVICE STATION**  
College and Lansdowne Kampas  
Telefonas: **ME. 9028**  
(Dabrovolskių Žentas)

**Mes Dabar Parduodam**



**Geriausios Rūšies Futras, Zakietus, Skraistes ir Kalnierių**

- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

**PRINCESS FASHION FURS**  
**506 Queen St. West**  
Telefonas: **EMpire 3-8884**

tr

**750 Yonge St.**  
Telefonas **WAlnut 1-8971**



## Pranešimai

### Windsor, Ont.

#### Susirinkimas

LLD 21-mos kuopos narių susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 30 d., 1-mą val. po pietų, Rusų svetainėje, Drouillard Rd.

Prašome visus narius dalyvauti susirinkime.

Valdyba

### Toronto, Ont.

#### Susirinkimas

Pranešu, kad mūsų Sūnų ir Dukterų Draugijos 1 kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, 1-mą dieną birželio, 8 val. vak., mūsų salė — 160 Claremont St.

Visi nariai atkreipkit dėmesį, kad susirinkimai vasaros metu įvyks kiekvieno mėnesio pirmą antradienį, 8 val. vak.

Sekantis susirinkimas bus gana svarbus, tad visi kuopos nariai stenkitės dalyvauti, kad draugijos reikalai eitų kaip reikia ir vasaros metu.

Taipgi nepamirškite priduoti visus gautus naujus narius sekančiame susirinkime, nes su susirinkimo diena vėjus jaigiasi.

Taip pat visi stenkitės dalyvauti rengiamame mūsų kuopos baliuje, kuris įvyks greitoj ateityj.

Kuopos Sekret.

### Winnipeg, Man.

#### Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 7 kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks birželio 14 d., tai yra pirmadienį, 8 val. vak., Lietuvių svetainėje, 240 Manitoba Ave.

Prašome visus narius atkreipti dėmesį, kad vasaros metu, per tris mėnesius, kuopos susirinkimai įvyks pirmadieniais, tai yra, kas antras pirmadienis po pirmo.

Kuopos Sekretorius

### Hamilton, Ont.

#### Svarbus Susirinkimas

Pranešame, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ros kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 6 dieną, Karpato-rusų salėje, 707 Barton St. E.

Visus narius kviečiame atsilankyti ant šio susirinkimo ir apsimeklėti duokles, nes vasaros sezonui užėjus susirinkimus nutrauksime bent porai mėnesių. Tad kviečiame visus narius atsilankyti ir susitvarkyti su mokesčiais. Taipgi aptarsime, ką veiksim šią vasarą.

Pradžią 2 val. po piet. Valdyba

### Torontiečių Kronika

#### Paminėjo Sukaktuves

Pereitą šeštadienį buvo surengta draugams Rukams partija jų vedybinių sukaktuvių proga. Rengėjai ir visi kiti dalyviai apdovanojo juos gražia dovana.

—o—

#### Sunkiai Serga

Draugė T. Mackevičienė turėjo operaciją ir dabar randasi General Igoninėj Room 714.

### Lankysis Winnipege

Draugai Purai, buvę winnipegiečiai, bet dabar torontiečiai, išvyko į Vakarų Kanadą porai savaitių. Greičiausiai pasieks net Vancouverį, užsukdami į Winnipegą ir kitur.

Reporteris

### G. DREW NENURIMS BE UKRAINO S

TORONTO. — Ukrainų nacionalistų konvencijoje kalbėjo Kanados konservatų lyderis George Drew. Jis pareiškė, kad Ukrainos laisvė yra tiek pat ir Kanados problema, kaip ir ukrainiečių.

Dėmesio! Dėmesio!

TORONTIEČIŲ RUOŠIAMAS

LIAUDIES BALSŲ METINIS

PIKNIKAS

įvyks

Sekmadienį, Birželio (June) 27 d.

LENKŲ PIKNIKŲ VIETOJE

Prie Scarlet Kelio

Visus Pietinės Ontarijos lietuvius prašome ruošti ir dalyvauti šiame piknike.

LLD 162 Kuopos Išrinktas

Pikniko Komitetas

Sūnų ir Dukterų Draugijos  
Pirma Kuopa Ruošia

Bankieta

Šeštadienį, Gegužės 29 Dieną

Lietuvių Svetainėj

(160 Claremont St.)

Bus įvairių gėrimų ir užkandžių  
Šokiai prie smagios muzikos  
Visi Maloniai Kviečiami

Pradžią 6 valandą vakaro

Rengėjai

Mossey & Snider

REAL ESTATE BROKERS

Jei norite pirkti, parduoti ar išmainyti namus  
prašom kreiptis asmeniškai ar telefonu pas

Charles Banker

(Kalbame ir lietuviškai)

832 BLOOR ST. W.

TORONTO

Tel.: LA. 2849 ir LA. 2840

J. LUNSKY



AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pačias nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto  
Telefonas: RA. 3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras  
Suite 403 155 Spadina  
Toronto

Ofiso Tel. KI. 4989  
Rezidenc. Midway 9352

M. W. Kellermann

ADVOKATAS  
6 Adelaide St. East  
Ofiso telef. EM. 6-9591  
Rezidenc. — MO. 1232  
Toronto

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio  
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą  
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Hamilton Trust Bldg., Suite 109

57 QUEEN ST. W.

TORONTO

Office EM. 8-8584 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST.

TORONTO

Telef.: LO. 1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių,  
maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukhtai

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir t.t.  
Darbas ir Prekės Garantuota

Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro

272 1/2 Queen St. W. Toronto